

MASON

NEZVANIČNI GLASNIK BALKANSKIH SLOBODNIH ZIDARA * PROLEĆE 6015. * BROJ 6.

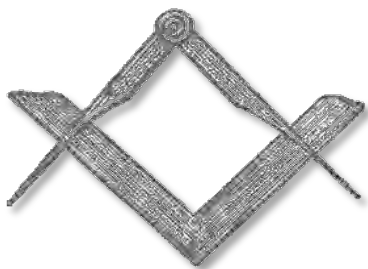

MASON

NEZVANIČNI GLASNIK BALKANSKIH SLOBODNIH ZIDARA * PROLEĆE 6015. * BROJ 6.

SADRŽAJ:

*ŽENE, HRAM I TRADICIJA
RAĐANJE I EVOLUCIJA ŽENSKE MASONERIJE
O ZLATNOM PRESEKU
VASKRSNUĆE I PREPOROD
DORUČAK S MAJSTOROM
IM MEMORIAM LEONARD NIMOY
KAD KAŽEM PRVI SUSRET...
MALA SVJETLA
TEHUTIJEVO ZAVEŠTANJE
MANE
PRST NA USNI*

Broj 6. / Privatno elektronsko izdanje.
Svi tekstovi su © vlasništvo autora.
Prolećni Ekvinocij / 2015.e.v.

U slobodnozidarskim ceremonijama postoje dva specifična dela obreda koji se izvode prilikom "Otvaranja" i "Zatvaranja" skupa. Prilikom "Otvaranja" mislimo o našoj nameri zbog koje se okupljamo, a pri rastanku konstatujemo nadu koja proističe iz realizacije masonskih delovanja.

Ritual kaže: "Neka Mudrost vodi našu gradnju" - što je prilično jasno, namera nam je da steknemo mudrost i da kroz to delujemo na lično i opšte usavršavanje. "Neka je Snaga izvede" - Snaga je nosioc Rada, te bez određenih sposobnosti mudrost i inteligencija nisu delotvorne u realizaciji "gradnje". "Neka je Lepota upotpuni" - cilj doživljaja usavršavanja, sticanja mudrosti i sprovođenja rada jeste u formi koju karakteriše "lepota". Ova lepota jeste određena harmonija i uzvišenost doživljenog i ispoljenog ostvarenog rada koji Masoni sprovode. Iamo ukusi ne poseduju ista merila, Lepota koju razmatramo jeste kvalitet koji predstavlja lični i opšti napredak i boljitak. To je projekcija Dobročinstva, Čovekoljublja i Humanosti.

Ono šta se događa u središnjem delu masonskog rituala je ovom namerom dobilo inicijalno određenje, podlogu sa koje se sagledava da sve što se čini jeste u cilju stiganja Mudrosti i Snage (kroz rad) i ostvarenja ideala Lepote.

Kada se rad privodi kraju vode nas sledeće promisli. "Neka na zemlji vlada mir" - Mir je sam po sebi kontrateg nemiru, sukobu, ratu - i znamo da se masonsko, ni obično ljudsko napredovanje ne može sprovoditi u haosu. Mir se ostvaruje kroz poštovanje i toleranciju, kroz razumevanje unutarnjih i spoljašnjih osobnosti i sagledavanje opšte prirode koja je rezultanta unutrašnjeg posedovanja Mudrosti. "Neka ljubav vlada među ljudima" - shvatanjem da svako ima svoju jedinstvenu bogom-datu prirodu, prirodu koju smo razvijali od trenutka rođenja, kroz svoje osobine i uticaje okruženja, biva jasno da zajednički i lični napredak, niti Rad, ne mogu biti sprovedeni u trvenju, koškanju, svadi. Ljubav kao vezivo među ljudima jeste oblik altruizma koji ne žrtvuje sebe već čini sadejstvo ljudskih udruženih Volja, koje svoju snagu angažuju (uz dozu Mudrosti) ka finalnom odredištu: "Neka radost bude u svim srcima". Naše učenje ne govori (poput Budizma) da je sve patnja (čije postojanje ne možemo da poreknemo), ali daje naznake kako sebe da usmerimo u opštim osobinama postupanja da bi Radost, kao ishod utiska o Lepoti, bila ljudsko stanovište egzistencije.

Bilo da ste profani ili inicirani, ne možete da poreknete kvalitet ovih ideala, stoga nam ostaje, da sada kad smo se podsetili, razmislimo i krenemo da primenjujemo Masonsko Znanje.

ŽENE, HRAM I TRADICIJA

Da napišem ovaj tekst navele su me dve okolnosti. Najpre, imao sam priliku da vidim naslovnu stranicu novog „Masona“ već u pripremi, u najavi. Zatim sam, delimično inspirisan istom, dan ili dva kasnije razgovarao sa Bratom iz jedne druge objedijencije o ženama u Slobodnom Zidarstvu. Posle ovog poučnog razgovora, seo sam da malo sredim misli. Nisam siguran da sam uspeo potpuno da iz sredim do kraja-pre će biti da se tu pojavilo nekoliko novih pitanja, koja sam želeo da podelim sa nekim, jer je uvek bilo da više glava bolje razmišlja

o svemu-pod uslovom, naravno, da glave razmišljaju, to je ključno.

Slobodno Zidarstvo danas, što je za moju priču relevantno, deli se u dva glavna toka-regularno, koje je tradicionalno i time sklonije da bude konzervativno, i liberalno, koje je, kao što i ime samo kaže, sklono da više prihvata promene, a sa moje tačke gledišta, ne samo da ih prihvata, nego po potrebi i inicira. Jedna od važnih tačaka po kojima se ova dva toka

Slobodnog Zidarstva-SZ-razlikuju je pitanje prijema žena, odnosno Sestara. Sam dolazim iz liberalne opcije, pa je moj stav po tom pitanju jasan i nedvosmislen.

Prvo pitanje koje sam razmatrao sa gore pomenutim Bratom bilo je otkuda ova razlika, koja se održava tako dugo a u nekim razgovorima sa konzervativnijim Slobodnim Zidarima i danas izaziva žučne rasprave.

O ranoj istoriji SZ, dakle pre osamnaestog ili sedamnaestog veka, što će većina istoričara od struke realno kazati, i danas slabo znamo. Poreklo SZ je prilično obavijeno nepoznicama i često se više oslanja na tradiciju koju je teško dokazati. Možemo da prihvatimo kao teme za razmatranje ideje da je poreklo SZ povezano sa srednjovekovnim graditeljskim cehovima, ili vitezima templarima, ili nekim sličnim udruženjima. Realno je, zaista, reći u ovim slučajevima-s tim da ovde ni ne počinjemo da razmišljamo šta je od ovoga tačno ili ne- da su sva ova udruženja zaista bila isključivo muška i da nisu primala žene u članstvo. Sa tim, svakako, nema spora. Problem nastaje ako se zaustavimo na ovoj jednostavnoj činjenici i ne pokušamo da je objasnimo u kontekstu ondašnjih prilika u društvu, koje je bilo izrazito patrijarhalno, ustrojeno po jednom modelu sledenom sa vrlo određenih razloga i čuvanog kao takvog u okolnostima koje su tom društvu davale formu i smisao. Ako je izvoriste određenog ponašanja, norme ili situacije u jednom konkretnom vremenu rezultat određenih uzročno posledičnih veza nastalih u tom vremenu, onda je, što je potpuno jasno, teško održavati ponašanja, norme ili situacije u vremenu koje je došlo kasnije i kada je razvitak društva učinio svoje. Srednjovekovno društvo, ili ono iz sedamnaestog ili osamnaestog veka, odavno je za nama. Dinamične promene su sve izraženije kako je vreme prolazilo, a o njihovoj brzini u današnjem svetu ne treba ni pričati.

Društvo ranijih vremena-onih vremena koje sam pomenio preimalo je određeno nepoverenje spram žena. Pitanje je zašto se to nepoverenje, recimo u SZ krugovima, održava i danas, kada se toliko toga promenilo.

Neko će reći da je to stvar tradicije. To je rečenica koja malo objašnjava ili ne objašnjava ništa. Tradicija, kako kažu savremeni stručnjaci za ovo pitanje, ne zavisi od dugovečnosti trajanja nego od učestalosti ponavljanja. Drugim rečima, tradicija se čuva našim postupcima, i od njih zavisi. Isto kao što od naših postupaka zavisi, po mom mišljenju, njima može i da se menja.

Jedan drugi moj Brat-koji doduše dolazi iz konzervativne linije SZ, pa barem javno, i neće ili ne može da me nazove Bratom-ne slaže sa sa ovim mojim mišljenjem, a njegov argument uglavnom glasi: „A ko smo mi da menjamo tradiciju?“

Ovo pitanje implicira da su naši preci, koji su bili, da kažemo, osnivači SZ u svoje vreme, bili vrlo posebna sorta ljudi, obdarena nekim specijalnim osobinama koje mi danas ne posedujemo, pa stoga ne smemo da diramo u njihovu ostavštinu, koju ne možemo da razumemo u potpunosti, očigledno, za ovo stanovište bivajući na neki način u inferiornom položaju. Sa ovim se ne slažem sa mnogo razloga.. uostalom, ako pođemo od jednostavne činjenice da su naši poštovani preci imali običaj da održavaju Radove u iznajmljenim kafanama, gde su se na roštilju pekle guske, poći ćemo jednim putem očigledne demistifikacije istih.

Uostalom, pitanje je moje, koje često postavim kad sam vodim ovakve razgovore, šta je to što je specifično muško u tajnama koje postoje u SZ? Ovde mislim na poznatu krilaticu da SZ nije tajno društvo, nego društvo sa tajnama. Šta li je u toj tajni tako jako maskulizirano da je nedostupno našim Sestrama (da ponovim, ja sam iz liberalne opcije, pa imam Sestre)?

Kad sam već kod liberalnih i konzervativnih opcija u SZ, da kažem neku reč i o tome. Sledeći istorijski tok, većina Sestara i Braće a i stručnjaka koji se bave ovom temom rekli bi da je Engleska izvor konzervativnog-Regularnog SZ- kao što je Francuska izvor liberalnog SZ. Ne mogu sada da nađem tačan podatak, ali mislim da prvi izveštaj iz Francuske o prijemu jedne žene u SZ datira iz tridesetih godina osamnaestog veka, dakle, relativno rano za tzv. moderno SZ.

Razvoj liberalnog SZ u Francuskoj odnosno regularnog ili konzervativnog, sa ovog stanovišta, u Engleskoj, što se mene tiče, može lepo da se objasni različitim istorijskim okolnostima koje su postojale u ove dve države od kraja osamnaestog veka, od doba industrijske revolucije u obe države i Velike francuske revolucije u samo jednoj od njih. Tokom devetnaestog veka, Engleska je proživela fazu brzog razvoja na raznim planovima i izrasla do veličine prve svetske imperije. Jedan od rezultata ovog razvoja, na drugoj strani, bila je prilično jasna stratifikacija društva i relativno rano konzerviranje stanja. Jaka monarhija, relativno stabilan parlamentarni sistem, staro plemstvo, bogati slojevi koji su čvrsto branili sopstvene pozicije, to je u velikoj meri slika Engleske u ovom razdoblju. Na drugoj strani, Francuska je bila od kraja osamnaestog do kraja devetnaestog veka u stalnim previranjima, imajući burna dešavanja i u doba Revolucije, i

Napoleona, i stalne sukobe republikanskih i rojalističkih krugova... jedan dinamičan i otvoren sistem, koji je stvorio i otvoreno i dinamično SZ, baš kao što je relativno konzervativno društvo na Ostrvu stvorilo svoje viđenje istog. Za ljubitelje teorije zavere, ovo je jedan od argumenata koji bi mogao da pokaže kako okruženje stvara SZ bar u istoj meri u kojoj SZ utiče na svoje okruženje. Ja bih rekao, doduše, da taj odnos nije proporcionalan i da je sredina bila mnogo moćniji faktor nego što se obično smatra, ali to je druga priča.

Uostalom, ako je reč o ženama, i ne postoji izraz „engleski ljubavnik“. Francuzi, sa trubadurima i truverima još od srednjeg veka, imali su sasvim drugačije stavove. Žena na pijedestalu obožavanja, voljena, ona za kojom se pati, nedostižna, femme fatale, Barbara... dah Mediterana naspram gordog Albiona daje drugačiji osećaj u samoj osnovi.

No ono do čega uvek dođemo nas dvojica-gore pomenuti Brat i ja-kad god pričamo o tradiciji SZ, okolnostima, linijama razvitka, liberalnom i konzervativnom pristupu i tome slično-jeste gde smo i dokle smo ustvari stigli.

Kaže, gradimo Hram već vekovima. Da se ne upuštamo u maglovitu prošlost SZ koja „seže do drevnih vremena“, jer onda bi nam bilo možda još i teže, nego da osmotrimo šta se radi u ovim modernim vremenima, recimo, od osamnaestog veka pa do danas. Bile su generacije Majstora Masona koje su gradile nešto, koje su gradile Hram. Nas dvojica nikako da dokučimo dokle je ta plemenita gradnja stigla. Mi razumemo, doduše, da je to bar dvostrani proces. Jedna strana je individualna gradnja samih sebe. Tu smo, držimo, napredovali malo po malo tokom ovih života-sad, dokle smo stigli, ceniće nas po delima našim. Ali ona druga strana-šta je sa tim Hramom u svetu oko nas, šta smo tu doprineli, šta smo učinili da se vide promene? Moram da kažem da u našim pričama gradnju Hrama u svetu vidimo prvenstveno kao doprinos opštoj evoluciji istog. Kako se to čini, naravno, tajna je-da opet pomenem SZ tajnu- koju svaki od nas otkriva za sebe. Ali, ako istrajno radimo da doprinesemo opštoj evoluciji, kako onda

uopšte možemo biti konzervativni? Ako smo postavili temelje Hramu, ako su zidovi već nad zemljom, onda bi nešto valjalo da se stvarno i vidi od te gradnje. Pojavilo se nešto novo. To novo ne mora nužno da negira staro-mada bi se dijalektičari sada uhvatili ozbiljno u koštac sa ovakvom tvrdnjom. Ali čak i da nismo negirali staro, popeli smo se bar malo više, imamo drugačiji vidik, na osnovu kojeg možemo da zaključimo nešto drugo.

Ako su naši preci bili nepoverljivi prema Sestrama, da li su bili u pravu?

Ako nisu bili u pravu kada je ovo pitanje na redu, da li su grešili i u nečemu drugom?

Ako prihvatamo njihove stavove danas, da li i mi grešimo u ponečemu?

Da li smo postali deo tradicije suvereno i trajno da možemo da unesemo i poneku promenu?

E tako se obično završe naši razgovori. Počnemo zagrejani da razrešimo neku temu, pa se nađemo na raskršnici novih puteva, od kojih neki vode u Rim, a neki i ne, pošto su se vremena jamačno promenila.

Tako i sada ostaje ustvari da se uhvatim alata i krenem dalje da merim-naprimera, tri put- a onda i da odsečem nešto. Da li će od toga ispasti neko majstorsko delo, ili čak i više, nešto što sluti približavanju istinitijem sadržaju, ko će ga znati... to uvek pokaže vreme.

Ali kad smo kod alata, pošto dolazim iz liberalne struje, neopozivo držim da su pitanja alati istinskih Majstora Masona koji možda nisu na standardnim listama istih ali svako mora da ih ima bez obzira na cenu.

Sad, da li je to jedan od Tajnih Alata Istinskih Majstora, ko bi ga znao...

Tau Qadosh ' .
„Misir“ Loža

RAĐANJE I EVOLUCIJA ŽENSKE MASONERIJE

Povelja braće je izričita: nema žena u masoneriji! Ali, pošto im je dugo vremena bilo uskraćivano pravo glasa, obredi i ulazak u Hram, žene(na čelu sa Francuskinjama) krenule su u žestoku borbu kako bi zauzele svoje mesto u ložama...

Godina 1880. Te godine za masoneriju duvaju liberalni vetrovi. Dok u Parizu radikali i republikanci osvajaju vlast, braća diskutuju o vrednostima novog režima: o demokratiji i svetovnosti. `Veliki Orijent` prestaje da se poziva na Velikog Arhitektu Univerzuma i uspostavlja francuski obred u kome Bog gubi od svoje svetosti. `Vrhovno Veće` koje je proisteklo iz `Velike Opšte Škotske Lože Francuske` (Grande Loge generale ecossaise de France), pandan `Velikom Orijentu` - mora da se suoči s pobunom svoje progresivne braće koji traže više demokratije. Iste godine oni se odvajaju i osnivaju `Veliku Simboličnu Škotsku Ložu` (Grande Loge Symbolique ecossaise) koja danas više ne postoji. Ali, u vreme svog rada, njene najhrabrije lože napadaju jedan od nedodirljivih principa

masonerije: zabranu inicijacije žena. Naime, Francuskinje tog vremena nisu imale građansko pravo glasa a time ni pravo pristupa masoneriji.

Andersonova `Konstitucija` objavljena 1723., važi kao osnovni zakon za sve obedijencije. Član 3. je izričit: *Članovi jedne lože moraju biti muškarci dobrostojeći i lojalni, rođeni slobodni, zrelih godina, umereni (diskretni kako bi rekli Englezi), na dobrom glasu, a nikako robovi, žene i nemoralne osobe, kao ni muškarci čija dela sablažnjavaju.* Treba li se oglušiti o ovo? Napredna braća koja traže promenu ustava još uvek su u manjini. Postoji takođe, na kraju tog XIX veka, strah od velikog uticaja sveštenstva na žene. Zar se nije govorilo: *Glas žene, glas sveštenstva?*

Braća iz radionice Pek, Slobodni mislioci (Libres penseurs), poslednji koji su pristupili "Velikoj simboličkoj Škotskoj Loži", žele da sruše tabu i iniciraju ženu. Zato se okreću prema Mariji Derem (Marie Deraines). Ova talentovana novinarka, sjajan govornik, imala je iza sebe dugačku karijeru feministkinje. Rođena je 15. avgusta 1828. godine u buržoaskoj porodici. Za vreme Drugog carstva postaje naklonjena republikancima. Protivnik crkve, buni se protiv *one bajke o prvobitnom grehu*. `Vreme je`, kaže, `da se čovečanstvo oslobodi ovog legendarnog prokletstva.`

Masoni se plaše žena!

Govori za sebe da je reformista, legalista. Njena deviza napretka glasi: `Ništa revolucijom, sve evolucijom`. Zahvaljujući svom govorničkom talentu, Marija drži 1866.godine predavanja u salama Velikog Orijenta što joj donosi naklonost Leona Risea, urednika časopisa `Nacionalno misljenje` (L`Opinion nationale) i Časnog majstora u Loži `Mars`. Za razliku od svoje braće, Leon zagovara primanje žena u lože: `Ako se ljudi plaše masona`, kaže, `masoni se plaše žena!`

Zajedno s Marijom Derem, Leon osniva društvo `Pravo čoveka` (Le Droit Humaine). Da bi je inicirali, slobodni mislioci ne oklevaju da osnuju divlju ložu. Odvažan postupak, zrelo promišljen i pedantno pripremljen. Najzad, četrnaestog januara 1882. godine, Marija postaje prva prava masonka u istoriji sveta. `Draga braćo`, kaže u svom govoru toga dana, `učinili ste prevrat raskidajući sa starim uskogrudim tradicijama. Imali ste hrabrosti da se suprotstavite preteranoj

strogosti masonskih principa. Smatraju vas jeretičkom braćom, a vi ste reformatori. [...] Zahvaljujući vama, pobeđena je jedna predrasuda. I dodaje: `Cela legija žena će me pratiti.`

Medjutim, trijumf je kratkog veka. Čin slobodnih mislilaca izaziva kod masona negodovanje bez presedana. Pod opštim pritiskom, nekolicina braće iz Radionice Pek mole za oproštenje i vraćaju se u krilo svoje obedijencije. Pet meseci posle ceremonije inicijacije, Marija je izbačena iz lože. Nije važno: ona je ipak inicirana.

Jedanaest godina kasnije, uz pomoć Žorža Martena, bivšeg brata `Velike škotske simbolične Lože`, novinarka osniva, zajedno sa šesnaest pomoćnica, mešovitu Ložu `Pravo čoveka`. Ova loža se okreće Drevnom i prihvaćenom škotskom obredu pod zaštitom, ne više Velikog Graditelja Univerzuma, već Napretku Čovečanstva. Tako je rođena žensko - muška masonerija. Dve godine kasnije, loža se konstituise u Obedijenciju. Godine 1899. postaje internacionalna.

Težak početak

Teško je danas zamisliti(hm?) otpor i predrasude na koje su nailazile žene na putu ka svojoj emancipaciji. Da bi shvatili to sporo probijanje ženske masonerije, treba se vratiti nekoliko vekova unazad, tačnije - u osamnaesti vek. Jasno je da žene tog vremena nisu bile slobodne. Pravno govoreći, `uživali` su položaj maloletnika stavljenog pod tutorstvo oca ili muža. A to je daleko, veoma daleko od duhovne slobode jednog masonskog brata. I ne samo to: ma kakve bile njihove vrline, ove Evine kćeri bile su sumnjive u očima muškaraca. Adamovim sinovima jabuka je još uvek bila zaglavljena u grlu! Komentar jednog brata: `Mi se plašimo da zbog ljubavnih čini braća ne zaborave na bratstvo. Na žalost,` dodaje masonski sin iz kafea `Prokop`, `prva lekcija koju dobijamo u životu uči nas da je Adam iz vaših ruku uzeo jabuku(*izgleda da se ni danas ne postavlja pitanje da je Adam svojom odlukom zagrizao jabuku!*) i da bi svaki muškarac, bez vaših draži, možda bio mason.` Adam je bio, smatraju Braća, prvi pali mason - i to greškom žene. Nedorastao i nedostojan službe, ženski soj ne može da ispuni uslove primanja u masoneriju. Zbog toga su mu vrata hrama zatvorena. Ili skoro zatvorena.

U visokom društvu osamnaestog veka, braća masoni stekli su naviku da se posle Radova nalaze sa svojim ženama, kako bi one učile o njihovim aktivnostima. Sve ove žene poticale su iz aristokratskih krugova. Bile su, za to vreme, jedine koje su imale potrebno znanje i kulturu da bi učestvovala u filozofskim

raspravama. Supruge, majke, kćerke, rođake masona, sve su one učestvovala u životu loža.

Te ženske `lože` kojima one rukovode, `prisajedinjene` su (`kalemljene`) muškim ložama, čija braća kontrolišu njihovo delanje; dakle, one su stavljenje pod tutorstvo muških loža. Ovaj sistem je dobio svoje ime `Damska masonerija`.

Godine 1774., `Veliki Orijent`, obedijencija stara samo godinu dana, priznaje i registruje ženske adoptivne lože. U `Priručniku adoptivne masonke` (Manual des franchises maconnes), štampanom 1763, godine, tekst `Poslanice damama` ilustruje položaj žena u obedijenciji `Velikog Orijenta`. Obred se obavlja izvan uputa operativnih graditelja i on ne odgovara damama. One mogu da se dive Uglomeru i Šestaru, da upotrebljavaju Mistriju kako bi, sa rukavicama i keceljama, cementirale ovu ložu: ove se žene nalaze u vreme Postanka, a loža predstavlja Rajski vrt. Učenice nose, na lančiću oko vrata, čuvenu jabuku razdora fatalne Eve, kao i plamteće srce. Na prvom stepenu, one otkrivaju Nojevu barku i strasti koje unose nemir u srce. Na drugom stepenu, Jakovljeve lestve pokazuju napredak koji moraju da ostvare kako bi dosegle savršenstvo. I najzad, Vavilonska kula na trećem stepenu, simbolizuje prevaziđenu ljudsku sujetu.

Diskrecija i skromnost zamenjuju lojalnost i hrabrost. Milosrđe, milostive dobrote, dobročinstva i umerenosti, donose masonkama poštovanje, blagoslov i uvažavanje braće koji ove `radove` ipak smatraju `ljupkim tricama` ili `bezazlenom razonodom`. Jer, ove sestre uspostavljaju svoje delovanje na filantropskoj planeti, organizujući velike balove dobročinstva.

Loža carice Žozefine

Uoči Revolucije, postojalo je četrdesetak adoptivnih loža pod tutorstvom `Velikog Orijenta`. Među najpoznatijim Ložama su `Socijalni ugovor` (Contract Social) kojim predsedava princeza de Lambal (Lamballe), prijateljica Marije Antoanete (Marie- Antoinette) i `Sveti Jovan Čedni` (Saint Jean la candure) koju vodi vojvotkinja od Burbona (duchesse de Bourbon), budući veliki Majstor ženske masonerije francuskih adoptivnih loža i sestra vojvode od Šartra, Velikog Majstora `Velikog Orijenta` i budućeg kralja nazvanog Filip Egalite (Philippe- Egalite).

Francuska Revolucija će, naravno, uzdrmati ovo krhko zdanje. Muške i ženske lože su uspavane. Ipak, pod Carstvom (Empire) ženski radovi se, pod pokroviteljstvom kraljice Žozefine i njene lože `Sveta Karolina franjevačkih vitezova` nakrako obnavljaju 1807. (Saint Caroline des Francs Chevaliers). Uzletje kratkog daha. Plemstvo je pogubilo glave,

prestiž i deo svog bogatstva. I sam `Veliki Orijent` raspušta adoptivne lože i one se za vreme Restauracije gase, da bi nestale 1860. godine.

Mnogo godina kasnije, tek u vreme Treće Republike, žene se ponovo otiskuju u masoneriju. Marija Derem, njihov preteča, videli smo, izazvala je pravu senzaciju kada je 1893. oformila mešanu ložu `Pravo čoveka`. Međutim, Marija nije više usamljena u svom interesovanju za ženska pitanja. `Velika Loža Francuske`, oformljena 1894. godine, požurila je da oživi stare adoptivne lože. Čini li ona to da bi preuzela štafetu od `Velikog Orijenta`? Ili da uspostavi svoj autoritet? Ipak, tek 1901. godine, `Slobodna misao` (Libre Examen), najfeminističija Radionica te Obedijencije, otvara jednu adoptivnu ložu. Žene prihvataju da ožive staru `Damsku masoneriju`. One su ponovo `prisajedinjene` muškim radionicama, dakle pod njihovom paskom.

Podrška Braće

Dve godine kasnije loža se zatvara, a 1906. `Velika Loža Francuske` ponovo se otvara i usvaja statut kojim se utvrđuju pravila obnovljene adoptivne masonerije. Zahvaljujući ovome, rađa se `Novi Jerusolim` (Nouvelle Jerusalem), preinačena `Velika Škotska Simbolična Loža`. Braća `Novog Jerusolima`, iniciraju nekoliko žena pre svog pristupanja u svoju novu strukturu. Godinu dana kasnije, 1907., oni stvaraju ložu `Adopcija Novi Jerusolim`. Jedanaest sestara se okuplja, među njima učiteljice, umetnice, bolničarke... Sledeće lože, `Slobodna misao` (Libre Examain) probuđena 1911., zatim `Babef` (Babeuf) i `Kondorse` (Condorset) u Sen Kventinu, `Škotska maslina` (Olivier Ecossais) u Avru, `Jedinstvo i Dobročinstvo` (Union et Bienfaisance), `General Penje` (General Peigne), `Društvena filozofija` (La Philosophie Sociale) i najzad, najmanja i poslednja `Teba` (Tebah) 1935. u Parizu. Četvrt veka kasnije, adoptivne lože se mogu nabrojati na prste: ima ih devet sa ukupno 300 sestara - bleđa slika u poređenju sa dve hiljade masonki u mešanim ložama `Pravo čoveka` (le Droit Humaine).

Godine 1935. `Velika Loža Francuske`, dodvorava se moćnoj `Velikoj ujedinjenoj loži Engleske`. Uz mali problem - s druge strane Lamanša neće ni da čuju za masonke. Da bi prema Englezima pokazali dobru volju, braća iz `Velike lože Francuske`, odlučuju da se ratosiljaju svojih štićenica za koje smatraju da su pomalo neobuzdane i neugodne. Ovi tutori planiraju da se `oslobode` ovih adoptivnih loža dajući im `potpunu autonomiju`, i mogućnost stvaranja ženske masonerije.

Uprkos ovom, naoko, čudu, objašnjavala je An Mari Žantiji (Anne Marie Gentilly), suosnivač `Velike ženske francuske lože`, i Velika majstorka ženske masonerije od 1946. do 1947. godine, `ova odluka pada teško, kao udarac maljem`. Odricanje je grubo, a istorijski, ironije li, nepotrebno: `Velika loža Francuske`, neće dobiti englesko priznanje, smatrano zdravo za gotovim. Rat odlaže sprovođenje dekreta o ukidanju ustava iz 1906. ali je procedura ponovnog pristupanja započela 1944. i izglasana dekretom od 17. septembra 1945. Ona `ukida zastarelu formulu`, kako objašnjava tadašnji Veliki majstor, pošto su žene 5. oktobra 1944. dobile pravo glasa. "Sloboda nemaštine".

Dvadeset prvog oktobra 1945. dvadeset jedna sestra, koje su preživele pogrom rata, osnivaju `Žensku masonsku uniju Francuske`, sastavljenu od preživelih loža: `Slobodna misao`, `Novi Jeruseim`, General Penje`, `Minerva` i `Teba`. Izuzev lože `General Penje`, ove majke lože još uvek su verne svojim dužnostima. Među sestrama ima mnogo žena iz pokreta otpora čije će se iskustvo pokazati kao dragoceno. **Jer, ove žene počinju svoj rad u veoma teškim uslovima. Nemaju stalan hram. Nemaju novaca ili ga imaju toliko malo - dobijaju samo malu sumu od Velike lože Francuske, na ime naknade za predhodno uplaćenu članarinu. Svojim brodom moraju da upravljaju, kako lepo kaže jedna žena - pionir, u `slobodi nemaštine`.** Treba se prvo struktuisati, organizovati.

Na samom početku, menjaju ime i 1952. obedijencija postaje `Velika ženska Loža Francuske`. Loža `Izida`, osnovana 1954. unosi spasonosni entuzijazam. Njena Poštovana starešina Žizel Fevr (Gisele Faivre), koja je jedanaest puta bila Velika Majstorka ženske masonerije, uvodi nošenje crne haljine kao znak jednakosti i nošenje medalje na lančiću oko vrata. Pet godina kasnije, `Velika ženska Loža Francuske` odbacuje obred usvajanja. Da bi pružila najbolje dokaze svoje legitimnosti, ona usvaja Drevni i prihvaćeni škotski obred i započinje sa radovima u slavu Velikog graditelja Univerzuma. Zatim ove prve masonke kreću na više stepene, jer `Velika ženska Loža Francuske` još uvek nema `masonsku piramidu`, osim sokle, što će reći prva tri stepena (Učenica, Pomoćnica i Majstorka). Žizel Fevr brine o tome da svi stepeni (od 4. do 33), uključeni u Drevni i prihvaćeni škotski obred, budu dostupni ženskoj masoneriji. Jedna engleska obedijencija (The Order of Ancient, Free and Accepted masonry) pobrinuće se da uzdigne neke od ovih sestara. One će aprila meseca 1970. formirati "Vrhovno žensko Veće Francuske".

Godine 1973. u `Veliku žensku Ložu Francuske` ulazi francuski obred, posredstvom `Velikog Orijenta`, koji joj daje

`majstorsko pismo`. Od tog trenutka delatnost ove ženske lože bukvalno je procvetala. U toku pola veka, ona je postala prva svetska ženska obedijencija sa, u ovom trenutku, skoro četrnaest hiljada sestara raspoređenih u **483** loža. Za ovakav uspeh možda treba zahvaliti velikoj spretnosti ove organizacije. `Velika ženska Loža Francuske` nije Savez obreda, kao `Veliki Orijent`, već Savez loža koje rade s nekoliko rituala. Dok je istorija drugih obedijencija imala mnogobrojne i raznovrsne rascepe svih vrsta, `Velika ženska loža Francuske` nikada se nikad nije podelila.

ANTRFILE I

ŽENSKA MASONERIJA

Danas su žene u Francuskoj masoneriji zastupljene oko 20 %, što iznosi skoro četrnaest hiljada članica, a ovaj je broj u stalnom porastu. Masonka je pretežno srednjih godina, između četrdeset i pedeset godina, i dolazi iz više srednje klase. Najčešće profesije: predavač, sudija, arhitekta, dosta je

zastupljen zdravstveno - socijalni sektor kao i slobodne profesije.

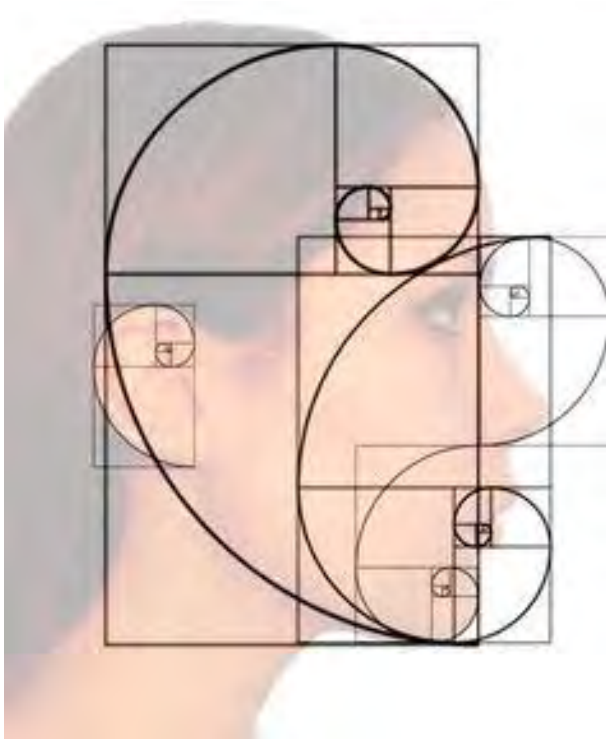
ANTRFILE II

`Velika ženska Loža Francuske` ima sve kvalitete dobre vrtlarke i sjajne sejačice. Pošto je decenijama bila `prisajedinjena`, danas ona može da kalemi onako kako joj odgovara. Ima zelene prste i zahvaljujući tome, u njenom vrtu rastu mnogobrojne ruže: `Škotska ruža` (la Rose Ecossaise), `Ruža Šaron` (la Rose de Saron), `Zlatna ruža` (la Rose d' Or), `Ruža svetla` (la Rose de Lumiere), `Rosa Maris`, `Rosa Stella`...i naročito, `Ruža vetrova` (la Rose des vents) koja je još od 1978. Loža koja inicira žene celog sveta. Zahvaljujući njoj, `Velika ženska Loža Francuske` danas radi u mnogobrojnim zemljama. Među njima su i dve lože iz Srbije: `Vera Fides` I `Danica`.

Sr.:Izida

O ZLATNOM PRESEKU

„Sve je broj“ (ili "Sve je urađeno na osnovu broja") je najvažnije načelo u filozofskom učenju pripisanom Pitagori sa Samosa često nazivanom i Majstor. Legenda kaže da je Pitagora proučavao muzičku harmoniju, tj. slaganje tonova nastalih trzanjem žice koju je graničnikom delio na dva dela. Uvideo je da delovi žice, zavisno od razmere podele, proizvode različite zvukove koji zajedno mogu biti prijatni, neprijatni, umirujući ili uzbuđujući. Za određene odnose delova žice je smatrao da daju muzici snagu da harmonizuje neuravnotežena tela. Zaključio da isto pravilo odnosa vlada i estetikom, a harmoniju je pronašao i u modelu univerzuma po kome nebeska tela kruže oko zemlje po sferama koje su u takvim odnosima dužina pečnika da prilikom okretanja stvaraju božanske muzičke ritmove koji upravljaju kosmosom (skladno uređenim univerzumom). Konačno, i sreću je shvatao kao

usaglašavanje ritmova pojedinca i univerzuma kroz spoznaju i prijateljsku ljubav.

Izreka „Sve je broj“ se zato može tumačiti kao „Odnosi, odnosno, proporcije vladaju prirodom“, što je do danas ostalo najvažnije načelo nauke oličeno u mnogobrojnim prirodnim zakonima. Sa druge strane, na temeljima Pitagorinog učenja nastala je i sakralna, ezoterična, geometrija koja govori da postoji skriveni mistični simbolizam brojeva, geometrijskih oblika i njihovih proporcija.

Pitagorina škola je više vekova sistematski razvijala matematičku teoriju odnosa, dobivši 10 proporcija (analogija ili jednakosti dvaju razmera), na primer aritmetičku, geometrijsku i harmonijsku sredinu. U ovim proporcijama nisu figurisale samo numeričke vrednosti, već su uopšte prikazivale odnose u različitim domenima. Na primer, harmonijska sredina je direktno povezana sa geometrijskim oblicima, tj. definicijom pet pravilnih poliedara koji se zovu i Platonova tela.

U jednoj od spomenutih deset proporcija nastaje Zlatni presek. Za pitagorejce zlatni presek je broj-odnos koji dominira sveopštim skladom. To je odnos dijagonale pravilnog petougla i njegove stranice. Drugačije, to je tačka koja duž deli na dva dela sa osobinom da je odnos kraćeg prema dužem delu jednak odnosu dužeg dela prema celoj duži. Zlatni presek je iracionalni broj približnog zapisa 1,618... Sam naziv Zlatni presek potiče iz prve polovine XIX veka. Istorijski, u šestoj knjizi Euklidovih elemenata, u tridesetom tvrđenju, pokazano je kako lenjirom i šestarom podeliti liniju u srednjoj i krajnjoj razmeru što odgovara nalaženju tačke Zlatnog preseka na duži. Luka Pačoli je uveo naziv Božanska proporcija u knjizi De divina proportionem posvećenoj primeni matematičkih proporcija u arhitekturi. Konačno, Johan Kepler je koristio i naziv neprekidna proporcija. Oznaku za zlatni presek, grčko slovo ϕ , predložena je početkom XX veka, navodno u čast Fidije, grčkog vajara, u čijim radovima se redovno pronalaze odnosi zlatnog preseka.

Zlatni presek postoji u mnogim arhitektonskim ostvarenjima starog veka, poput atinskog Partenona, ali i u srednjevekovnim katedralama i drugim umetničkim delima. Leonardov poznati crtež čoveka predstavljenog kao petokraka zvezda u krugu je poznata ilustracija uspostavljanja harmonije fizičkog (zvezda) i spiritualnog (krug). U Keopsovoj piramidi, zlatni presek se

javlja u raznim odnosima veličina, recimo kao veoma približan odnos dužina visine bočne stranice i polovine stranice osnove. Zapravo, njihove dužine su 89 i 55 mernih jedinica, gde su ovi brojevi uzastopni članovi jednog drugog matematičkog objekta, nazvanog Fibonačijev niz. Taj niz prirodnih brojeva ima osobinu da količnik uzastopnih članova teži vrednosti Zlatnog preseka i služi za njegovu aproksimaciju. Zato ne čudi i da se pojava i Zlatnog preseka i Fibonačijevog niza može sresti na mnogim mestima u prirodi: u broju latica cveća, drvenastih listića šišarki, u strukturi puževih kućica, na telima životinja i ljudi itd. Smatra se da privlačnost tih oblika upravo nastaje iz podsvesnog prepoznavanja Zlatnog preseka. Uopšte, izgleda da utisak lepog proističe iz prisustva simetrije shvaćene kao višestrukog ponavljanja usklađenih odnosa celine i njenih delova. U Bibliji, u Knjizi izlaska (25:10) Jahve zapoveda Mojsiju da mu naprave od akacije Zavetni kovčeg dva i pol lakta dug, a lakat i po širok i visok, gde je ponovo prisutan odnos približan vrednosti Zlatnog preseka.

Pentada, broj pet pitagorejcima je bila broj ljubavi, zdravlja, lepote. Njen simbol je pravilni petougao (pentagram) u koga se upisuje pravilna petokraka zvezda za koju kažu da je bila tajna lozinka i geometrijski simbol pitagorejskog bratstva. Zajedno, oni odražavaju beskonačno: linije petokrake obrazuju novi manji pentagram u koga se ponovo upisuje petokraka zvezda i tako bez kraja. Pentagram i u njega upisana petokraka zvezda, neodvojivi su od Zlatnog preseka. U duhu grčke matematike može se reći da poznavanje geometrijske konstrukcije bilo kog od njih znači istovremeno i poznavanje konstrukcije ostalih oblika. Zlatni presek se u pentagramu javlja u mnogim odnosima. Pored već spomenutog odnosa

dužina dijagonale i stranice, na primer presečna tačka deli dve dijagonale pravilnog petougla u odnosu Zlatnog preseka itd.

Simbolizam Zlatnog preseka, pentagrama i uopšte broja 5 u masonstvu je višestruk. Zlatni presek je približno jednak količniku broja godina kalfe, 5, i šegrt, 3, koji su inače uzastopni članovi Fibonačijevog niza. Časni Starešina, dva nadzornika, besednik i zapisničar čine 5 svetlosti Lože. Prilikom podizanja u stepen kalfe izvršava se 5 putovanja tokom kojih se kandidat obučava da razvija svoja čula, da upoznaje arhitekturu, veštine umetnosti i nauke, imena posvećenih velikana i smisao masonskog rada.

Masonska plamteća zvezda sa slovom G u centru, za čiju konstrukciju se koristi Zlatni presek je jedan od najvažnijih simbola masona koji ih obasjava dajući im svetlo života. Plamteća zvezda na izvestan način simbolizuje masona koji, usavršavajući se na putu istine, i sam postaje zvezda koja sija u mraku. Plamteća zvezda, tako, predstavlja vodilju na tom putu i, konačno, samu istinu. Sve ovo se može reći i na sledeći način: geometrija je drugo ime za masonstvo, i jednako kao što pokazuje osobine prirode, ona ukazuje i na moralne istine..

Rečima Johana Keplera "Geometrija ima dva velika blaga. Prvo je Pitagorina teorema, a drugo je zlatni presek. Prvo možemo uporediti sa zlatom, ali drugo je dragocen biser.", za kraj možemo dodati uverenje da nije nikakva slučajnost veza rečio racio (u smislu odnos) i racio (u smislu razum).

Ja sam rekao: Br. Z.O., Beograd

VASKRSNUĆE I PREPOROD

*Kad već budem mrtav i beo
Ja bih ipak nekako hteo
Da makar kakva nekakva
Svetiljka budem*

Volfang Borhret

Čovek je najverovatnije jedino biće, koje oseća vreme, a odatle i svoju beskraju prolaznost i beznačajnost u odnosu na kosmos koji ga okružuje. Nijedna životinja ne može tako silno da se uplaši kao što može čovek i to samo pri pomisli koliko je ništavan u beskraju Vaseljene, a još je više za naš razum nedostupno saznanje da u Vaseljenu postoje granice, makar i da je beskraja. Što u najmanju ruku pretpostavlja i bezbroj drugih vasseljena, do kojih mi nemamo apsolutno nikakav, čak ni teoretski prilaz.

Strah od sopstvene smrti je najjači čovekov strah. Životinje u tom smislu sigurno su bez trunke straha. Kada mala životinja beži od velike, koja pokušava da je pojede, ona se ne plaši. Bilo koja životinja u tom trenutku maksimalno aktivira svoje fizičke mogućnosti da bi se spasila. Drugim rečima nepostojeći strah kod životinje je zbog prostog razloga što joj je život neprekidan strah, a da bi spoznao strah, potrebno je da imaš i trenutke u kojima ga ne osećaš.

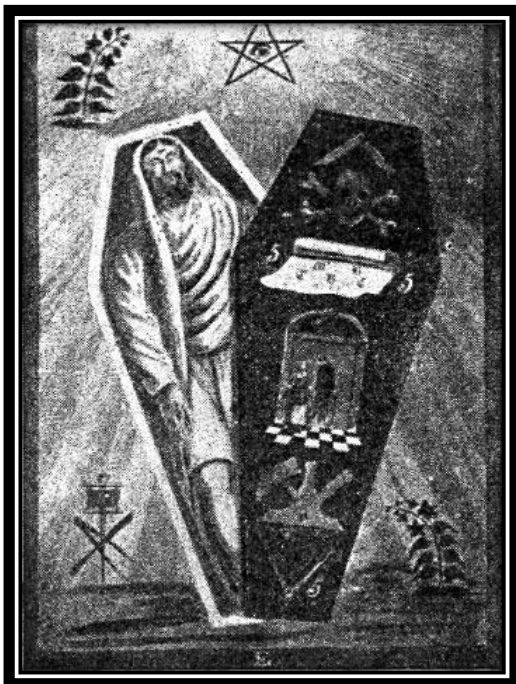
Čovek se plaši, ali uspeva da potisne strah, kada se pretvara da ne raspoznaje uzrok svog straha. Da li vam se dešavalo da se preko noći iznenada probudite užasnuti saznanjem da ste sami, i da ćete jednog dana otići, a da će svet nastaviti i dalje da postoji bez vas.

Čovek uglavnom misli slično, a zahvaljujući smeni godišnjih doba proleće, leto, jesen i zima mi znamo da priroda umire makar i ne potpuno, kako bi se potom ponovo rodila. Na ovoj sasvim površnoj i nesigurnoj osnovi mi se nadamo da će se isto desiti i sa nama, da ćemo na nekakav volšeban način vaskrsnuti posle smrti. Cela priroda se skoro uvek obnavlja kroz vatru, ali da li smo i dokle sigurni da nećemo do kraja izgoreti u toj vatri ?

U našem svetu, uključujući i istoriju ima dosta primera ponovnog rođenja. Dve hiljade godina Jevreji nisu imali svoju državu, a rasprsnuti po celom svetu duboko su verovali da će doći dan kada će povratiti carstvo. Na jednom od svojih godišnjih praznika Jevreji su ponavljali stalno istu želju u toku te dve hiljade godina „dogodine u Jerusalimu“. Ta želja im se ostvaruje 1948. godine. Drugo je pitanje što je na taj način stvoren i jedan od najdužih i krvavih konflikata u savremenoj epohi.

Sličnu sudbinu imaju i balkanski narodi. U XV veku otomanski Turci uništavaju njihove države, ali 400 godina kasnije one vaskrsavaju makar i posredstvom krvavih sukoba.

Drevni Egipćani su mislili da je smrt iluzija, a da je život večan.

Tema o vaskrsnuću prisutna je skoro u svakoj religiji. Ideja o ponovnom rođenju je u osnovi brahmanizma i budizma. Hrišćansko Sveto Trojstvo preoblikuje se u ezoteričnoj formi rađanja Vaseljene, i isto tako se odnosi i prema bezgrešnom začecu. Tek savremena fizika pravi otkrića o nečem što je bilo poznato starim Indijcima, da u stvari prvo koje se pojavljuje prilikom Velike eksplozije su negativna i pozitivna sila. Bez njih ovaj svet u kome živimo ne bi bio moguć.

Čini se da bi vaskrsenje Hrista trebalo posmatrati kao duhovni fenomen. Nije suštinski važno da li je Isus vaskrsao u fizičkom smislu ili nije, čak sam i sklona da mislim da je Isus veoma velik da bi imao potrebu od dopunskih trikova makar i da su u principu mogući.

Tako u kanonskim Jevanđeljima se ističe da smo svi mi Božija deca i da svako od nas ima neku česticu od Boga. Stari Jevreji kažu da svaki čovečiji organizam predstavlja mikro Vaseljenu. Da li je onda moguće da Bog možda živi u nekom od nas?

Kao tek prosvećena deca skloni smo da se ubedimo u istinitost date tvrdnje samo ako se to dokaže logičnim ili eksperimentalnim putem. Takvi dokazi mogu se naći u staro indijskom verovanju o ponovnom rođenju.

Nasledni kod, koji sadrži DNK najverovatnije bi sasvim mogao da predodredi višekratno rađanje jedne te iste osobe u najrazličitijim epohama i isto tako u najrazličitijim delovima planete. Već je više ili manje dokazano da je celo čovečanstvo proizišlo od jednog para. Neki misle da je bila jedna Eva, a možda više od jednog Adama, ali to ne menja suštinu. Nasledni kod prvog para, ili prvih parova neminovno se predaje na svako sledeće pokolenje i na taj način programira svako ljudsko biće.

Po svemu izgleda da je sve više ličnosti koje se rađaju prvi put, koje nisu postojale u nikakvoj formi od ranije. Danas, broj ljudske populacije je oko šest i po milijardi. Prema veoma popularnom idiomu „Marfijev zakon“ količina inteligencije celog čovečanstva je konstanta, ali broj ljudi se povećava, tako u stvari na kraju XX veka i početkom XXI veka broj ljudi koji žive u ovom trenutku prvi put nadmašuje broj svih koji su umrli ili poginuli otkada se pojavio „Homo sapiens“. Ne znamo da li ovaj podatak treba da nas plaši ili raduje?

Dosta neobičnih otkrića je napravljeno poslednjih nekoliko decenija u vezi sa smrću. Kako se zna moždani i nervni procesi protiču brzinom koja je bliska brzini svetlosti. Da li ovo znači da smrt koja za žive predstavlja samo jedan mig, predstavlja beskraj za umirućeg. Niko od nas ne seća se rađanja, a još manje može da zapamti svoju smrt. Možda pokojnici ostaju negde tamo u jednoj tački, koja je sasvim nedostupna za naše vreme i prostranstvo.

Masoni treba da nose veru, nadu i ljubav, kako za sebe, svoju braću i sestre, tako i za ljude iz profanog sveta. U tom slučaju neopravdano je gledanje sa visine prema neposvećenima.

Čovek se uzdiže samo ličnim samopregorom i radom. Kada dosegne stepen konačnog prosvetljenja, on se ponovo rađa u novom ruhu, kao novo biće kaže i Vilijam Blejk.

Indijci veruju da je najefikasnija borba protiv neprijatelja da ga neprekidno zasipaš ljubavlju. Jedna od istaknutih ličnosti XX veka je bez sumnje Mahatma Gandhi koji je postigao nezavisnost Indije putem nenasilja i građanske neposlušnosti.

Rekla sam : Sr.S.S. Beograd

DORUČAK S MAJSTOROM

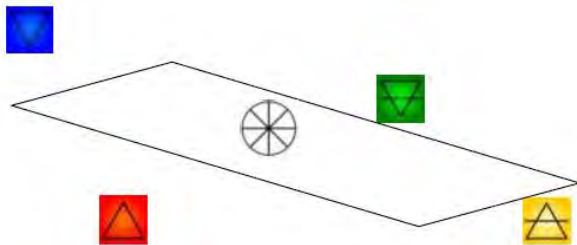
Prije tri mjeseca ritualno smo upalili mistično Svjetlo u vrijeme Sv. Ivana ev. koje je cijelo vrijeme do sada raslo. U vidljivome svijetu dani su postajali sve duži, a noći sve kraće, temperatura zraka je polako, postupno rasla i svaki dan je sve toplije. Zadnji snijeg se otopio. I čovjek je živnuo, skinuo pokoji komad odjeće te ono što je smišljao kroz zimu sada namjerava realizirati. Cijelo to vrijeme, ispod snijega i u smrznutoj zemlji priroda (nevidljivo mistično svjetlo) pripremala se za današnji, proljetni trenutak. Svi potencijali koji bujaju u zametcima, biljnim, životinjskim, nevidljivi ljudskom oku, izlaze u svijet. Proljetnice se probijaju i kroz zadnje tragove snijega izlaze listovi i cvjetovi na granama, životinje dobivaju mlade, priroda je probuđena, uskrsla i buja.

Starinski religijski običaj je da se o Uskrsu nosi hrana na posvećenje u znak novog početka plodne godine.

Različiti su sadržaji košarica prekrivenih ukrasnom salvetom, no najčešće se u njima nalazi: šunka, mladi luk, kruh, jaja, rotkvice, boca vina, sol. Sedam elemenata koje ima svaka košara.

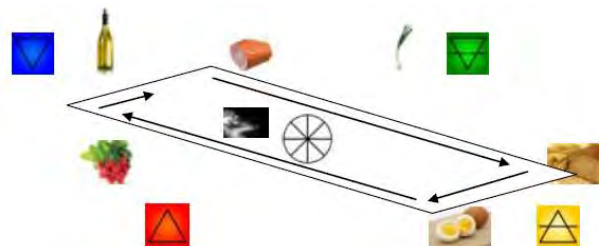
Razmišljajući o tim danima, inspiracija mi je krenula u smjeru mističnih elemenata i njihove veze s tim običajem.

Najprije sam elemente rasporedio na njihove strane u Hramu. Na istok - zrak, na jug - vatru, na zapad - vodu, a na sjever - zemlju. Nevidljivi peti je u sredini.

Nakon toga sam namirnice posložio prema elementima: **Luk**-zeleno-zemlja-sjever, **jaje**-žuto-zrak-istok, **rotkvice**-crveno-vatra-jug, **vino** (kao tekućina)-plavo-voda-zapad.

Šunka ide na sjeverozapad-smeđe-zemlja i s vinom predstavlja stare namirnice, iz prošlog ciklusa prije dolaska svjetla. Tu spada i **kruh** koji se pozicionira na sjeveroistoku, jer je žito također iz prošlog ciklusa, ali je žuto pa pripada i sjeveru i istoku, i to na mjestu jutarnje zvijezde. **Sol** koja objedinjuje sve te namirnice, jer je u trijadi Merkur-sol-sumpor materijalna, a i koristi se u jedenju, ide u centar Hrama.

I sada, kada smo rasporedili elemente i hranu po Hramu, preostaje nam pojesti i popiti. Ako idemo na način kako se i krećemo u Hramu, primijetiti ćemo da tako i konzumiramo u realnom životu.

Dakle, prvo zarezemo, jedemo šunku, zagrizemo luk pa kruh, malo jaja te rotkvice i na koncu zalijemo vinom! Naravno da smo prije neke od namirnica posolili iz sredine, prije jela!

Nakratko bih samo spomenuo i svetkovinu Posljednje večere. Na meniju je bio samo kruh i vino, no to je u stvari i ova slika, mistično rečeno, sve što spada od istoka do zapada, sve što sadrži, ovdje jest na stolu! Zrak i voda, žuto i plavo, intelekt i svijest, kombinacije boja najviših dostignuća, od mistika, kraljeva, ezoteričara, alkemista, SZ (pregače)!

Zeleno i crveno, znanje i emocije, zasad su u drugom planu, horizontala vertikalni, mada bez tih komponenti nema ovih drugih, a kamoli cjelovitosti, otvaranja Ruže u sjecištu, sredini.

Eto, draga braćo i sestre, kao i kod svakog obroka, tako naročito kod uskršnjeg, jedite s mislima na Stvoritelja, jer nam i u malim stvarima nudi svoje golemo znanje, kreaciju na tako jednostavan način.

Fr .: M

IN MEMORIAM LEONARD NIMOY

poznatijeg kao Mr. Spock u seriji „Zvezdane Staze“

Zvezdane staze (eng. Star trek), serija koja je počela 1966 doživjela je velik uspjeh što je rezultiralo snimanjem nastavaka serije te filmova i igrica. Mnogim dostignućima u realnom životu možemo zahvaliti ovoj seriji kao npr. Mobiteli i tableti koji su prvi prikazani upravo u ovoj seriji. No daleko interesantnije što se iz ove serije može izvući je razmatranje raznih rasa koje su na nekom stupnju razvoja te razmatranju socijalnih pitanja kao i pitanja ljudskih prava. Rase možemo razmatrati i po pitanju realnom razvoju ljudskog roda te povijesti ali i psiholoških stanja pojedinaca. Čak je i sam Stephen Hawking napisao predgovor knjige „Fizika Zvezdanih staza“.

Općepoznati znak u seriji Zvezdane staze bio je znak rase Vulkanca, Mr. Spocka (Leonard Nimoy) uz riječi „živi dugo i uspješno“. No mislim da malo ljudi zna da pokojni Leonard Nimoy, glumac koji je utjelovio Mr. Spocka je bio židov, kabalist, fotograf, pjesnik, pisac i da je znak židovski znak posvećenja od strane svećenika. O ovome i sam piše u svojim knjigama „Ja sam Spock“ i „Ja nisam Spock“.

Navedeni znak se naziva 'nesiat kapayim' (uzdizanje ruku), čime se posvećuje i blagoslivlja narod tradicionalno od strane Kohanim (svećenika) te se nerijetko pokazuje i na grobovima židova. Prilikom blagoslova svećenstvo (kohanim) diže ruke u znaku prema narodu, dlanovima okrenutim prema dole, a palčevi se dodiruju uz izgovaranje blagoslova:

“Neka te Gospod blagoslovi I čuva.

Neka Gospod pošalje svoje svijetlo na tebe I bude ti milostiv.

Neka ti Gospod uputi pogled I da ti mir.

Amen”.

Božanska prisutnost isijava kroz prste svećenik, a kongregacija zatvara oči u poštovanju I “strahu od gledanja svijetla Božjeg”.

„Ako tako stave sinove Izraelove pod zaštitu imena mojega, ja ću ih blagosloviti.“ (Brojevi 6:27)

Dublje razmatranje znakova i blagoslova.

Znak ruke označava hebrejsko slovo Shin (ש), hebrejskog Alef-Bet-a te aludira na ime Shaddai ('Svemoguć'). Shin je jedno od tri majčinskih slova (Shin, Alef, Mem) te predstavlja korjen Vatre dok Alef predstavlja korjen Zraka, a Mem korjen Vode. Tim elementima je Najviši stvorio svijet. Interesantno je što se to može povezati sa simbolima Guna, Sunca (vatra), Mjeseca (vode) i Merkura (zraka), a time i sa tri svijetla u slobodnom zidarstvu. Kada govorimo o Shin, kao korjenu vatre, to nije vatra u klasičnom smislu riječi. To je Vatra božanskog principa koja se uviđa kroz riječi INRI, 'Ignis Natura Renovatur Integra', 'kroz Vatru se priroda obnavlja'.

"Tri majčinska slova su Alef-Mem-Shin u Univerzumu su zrak, voda, vatra. Nebesa su stvorena od Vatre, Zemlja od Vode, a Dah je medijator među njima" (Sefer Yetzirah 3:4)

Ova tri slova formiraju riječ 'Ime', 'Shem' koje se koristi kao zamjena za ime Boga (ha'Shem) gdje se slovo 'Shin' i 'Mem' povezuju kroz tihi, zračni 'Alef'.

Slovo Shin je, zanimljivo, 21 slovo ($21=2+1=3$) alef-beta, a numerološka vrijednost mu je 300 ($300=3+0+0=3$), a interesantno što je slovo prikazano baš sa tri "plamena jezika", kao trostruka vatra, a sama riječ vatra je (Alef-shin). Ako promotrimo od čega je sastavljeno slovo Shin, uviđamo slova Nun (50), Zain (7) i Vav (6). Ako zbrojimo $50+7+6=63=6+3=9=3+3+3$ ili 3×3 .

Posebno interesantna riječ glava (שׂרָא) koja je pozicija misli i novih ideja se sastoji od Resh (glava) +Alef (zrak) +Shin (vatra). To nam govori da imamo "tri glave", intelektualnu, emotivnu i seksualnu. Pošto smo uočili da postoje tri majčinska slova koja simboliziraju korjen elemenata, navedeno možemo uvidjeti na drvetu života. Kether, Aleph, korjen zraka, Hokhma, Mem, korjen vode i Binah, Shin korjen vatre. Sva tri se nalaze iznad bezdana u svijetu arhetipova tj. u četvrti, najvišoj sferi egzistencije Atziluth.

Prilikom spuštanja iz najvišeg principa, nematerijaliziranog univerzuma, Ain Soph Aur preko najviše točke prve trijade, Kether, na prvu trijadu Kether-Hokhma-Binah izgleda kao dualitet no dualnosti iznad abisa nema. Teško je pojmiti povezanost naočigled odvojenih elemenata vatre, vode i zraka, no ako razmatramo principe Guna, kao univerzalnog rastapatelja, Sumpor, Merkur i Sol moguće je uočiti principe. Krv je život i sve što krvari umire. Krv je vatrena tekućina jer sadrži esenciju života, Nephesh, najniži oblik duše (animalna duša), a u plućima se povezuje sa zrakom prenoseći ga organima da bi funkcionirali. Štoviše, i posljednje slovo u Nephesh je Shin što samo potvrđuje kreativnu vatru bez koje ne bi bilo života. Time smo pokazali spoj "nespojivih elemenata".

Povezivanje ta tri korjenska elementa bi mogli gledati kroz oblik triskiliona.

No, pošto čovjek ne može pojmiti toliko apstraktne pojmove oni (sefiroti) se prikazuju odvojeno sa potencijom razdvajanja što je vidljivo pogotovo u nižim trijadama pa i slovima alef-beta. Tako se polarnost manifestirala i u čovjeku, muškarcu (שׂרָא) i ženi (שׂרָא) kao i u cijelom manifestiranom univerzumu.

Ako promotrimo slova, i kod muškarca (שׂרָא) i žene (שׂרָא) vidimo korjen zraka, aleph (א) i korjen vatre (ש) pri čemu vidimo i kod muškarca 'Jod', a kod žene 'He', zajedno 'Jod-He', JaH kao primarni princip što nam aludira na Jod-He-Vav-He pri čemu je 'Jod' muški princip, a 'He' ženski princip te vidimo i mješanje muških i ženskih principa: Jod, vatra, muško, He, voda, žensko, Vav, zrak, sin te završno He, zemlja, kćer. Mogli bi kroz psihoanalizu možda reći da su 'Jod' i 'He' kao muški i ženski principi, anima i animus koji se nalaze u svakom muškarcu i ženi koji bi u ovom slučaju bili, i nimalo krivo predstavljeni kao 'Vav' i posljednje 'He', djecu (sina i kćer) ljudskog roda.

No, ako postavimo ovdje Shin, kao simbol duha svetoga koji se prikazuje vatrom dobivamo Jod-He-Shin-Vav-He. Štoviše, ako razmotrimo pojam Mesije, (משיח) Mem-Shin-Jod-Chet-Aleph, uviđamo prisutnost sva tri majčinska slova, sva tri korjena elemenata ali i Jod-Chet, život te dobivamo manifestiranog Adepta, Krista, Buddha-u, probuđenog, savršeno obrađenu kocku, onoga tko je postao jedno sa Ozirisom, bogočovjeka.

Što je sa korjenom vode, Mem (מ) kao trećeg stvaralačkog principa? Mem je tekućina spolnih organa u muškarcu i ženi te jedino kroz vatreno, kreativno stvaralaštvo te dvije polarnosti u jednome, kroz seksualni akt, donosi savršenstvo, novi život, sina/kćer Vav/završno He.

Pozdrav izgovoren u seriji zvjezdane staze je također vrlo blizak hebrejskom pozdravnom blagoslovu „Shalom Aleichem” ili arapskom „Salaam alaykum” sa značenjem „neka mir bude sa tobom”. I u starom egiptu imamo bliski pozdrav ankh wedja seneb „živi, blaguj i imaj zdravlje”.

Ako uz blagoslov razmatramo i molitvu, Uviđamo posvećivanje božanskom vatrom (Shin). Molitva je temeljena na 'Brojevi 6:24-26': "Yebhārēkh-khā Adhōnāy weyishmerēkhā - Neka te blagoslovi Gospod i neka te čuva.

Yāsēr Adhōnāy pānāw ēlēkhā wisunnēkkā - Neka da Gospod, da njegovo lice sja nad tobom, i neka ti bude milostiv.

Yissā Adhōnāy pānāw ēlekhā wiyāsēm lekhā shālōm - Neka obrati Gospod lice svoje k tebi i neka ti udijeli mir.“

Blagoslov se sastoji od tri rečenice od po tri, pet i sedam riječi što aludira i na 3, 5 i 7 stepenica Hrama. Prva ima tri riječi i odnosi se na blagoslov i povećanje i sigurnost materijalnog uspjeha. Druga rečenica blagoslova ima pet riječi i odnosi se na blagoslov duhovnog razvitka, obasjavanje Božanske Prisutnosti ili Shechinah, ženski aspekt Svemogućeg (Shaddai). Treća rečenica blagoslova ima sedam riječi i poruka joj je mir te je pečat na prvi i drugi blagoslov. Možemo biti materijalno i duhovno blagoslovljeni no ako nemamo mir, ne znači nam mnogo.

„Change is the essential process of all existence.“

--SPOCK, Star Trek: The Original Series,
"Let That Be Your Last Battlefield"

Rev. Parsifal;
Polaris Temple;
Zagreb;

KADA KAŽEM PRVI SUSRET SA BRAĆOM I SESTRAMA, MISLIM...

Vazdan neka preklapanja termina i gužva, kojoj se kraj teško razabire... Danas, napokon, termin koji je, koliko-toliko, odgovarajući iako je dan prenapučen unapred dogovorenim obavezama. Biće dobro sve! Verujem u to i idem sa tom energijom kroz dan. Stigoh da završim poslove sa Prijateljima, a sad idem kod onih koji će, možda, biti PRAVI i PRAVI prijatelji.

Govorim taksisti, jer je vreme da se stigne do reke sve kraće, da me odveze do restorana „So i biber“. Zebnja

narasta u grudima... Šta me tamo čeka? Znam ja dobro i u kojoj sam zemlji, i u kom sam gradu, i koliko su predrasude i neznanja veliki i jaki... Da, zato je bolje reći da ideš u kafanu, nego na skup odabranih.

Čak sam stigla i ranije, Brankov most je čudo kad nije zakrčen... Super, inače ne volim da kasnim a sad imam vremena i da razgledam, saberem dušu, razgrnem misli. Dakle, šta sad?

Dok ispijam kafu, vidim čoveka pred ulazom. Stoji kao božji stražar. Prav, tanak, nem i nepomičan. Da li bi sam Posejdon bio ovim zadivljen. Ko je on, pitam se. Da li je to odsada moj brat? Ima li još nekog crno-belog? Osvrćem se i ne vidim. So i Biber, da li je to slučajnost ili znak...

U bašti ljudi ćućore, a neki i galame. Čujem kako nekog slikara, zvonki i zavodnički ženski glas, „bari“ da obori cenu slike. Pitam se, znaju li šta se u susednoj zgradi sprema. Šta bi rekli da ih neko pita za stav ili sud o Braći?

Misli su mi pomešane. Da li sam na pravom mestu? Kako ću znati koji je znak i kako će poznati taj neko, tajanstveni, da se baš meni obrati? Nisam ni svesna da se ova moja misao završava pokretom – skidam jaknu da se bolje vidi moje crno i belo... Da me ne promaši ili ne zameni za nekog drugog taj neko?

Šta sam ono beše čitala o braći...nižu mi se zamišljene scene iz „Skrirenog simbola“...sećam se misterije sa Tapijem. Šta će se od mene tražiti večeras? Da li sam na pravom mestu? So i biber...

- Tanja, ti si? Hajdemo, – valjda sam to čula? O, sjajno, nju poznajem i iz ovog „obično neobičnog“ života.

Krećem, kreće i stražar na kapiji. Lagano, koračamo okolo, sada već sa osmesima prilazimo ulazu. Osmehujemo se kao da se znamo, da nam je sve jasno, da znamo da je sada konačno taj čas i dan. Ili to osmehom prekrivamo iščekivanje i neznanje?

U holu, prvi razgovor. Naravno, ja ga zapodevam jer ne volim prazninu i šta god da činim volim da znam s kim. Razgovaraj sa čovekom da ga upoznaš, to mi je uvek ključ. Čovek i nije mnogo pričljiv i u nekim je svojim mislima ali je prijatan. Čini se topao i odmeren. Kad li ću mu reći svoju prvu asocijaciju o njemu kao stražaru noći? Radoznalost raste i neka blaga toplina me ispunjava. Moram još nešto da vidim, da osmotrim i upoznam prostor u kojem sam. Tu su neke slike? Prilazim i zagledam.. o, pa, ni manje ni više nego Tapi! Malopre sam o njemu mislila. Tu je još neko, ne znam ko, neka, kao, povelja...čini mi se. mračno je i ne uspevam baš dobro da pročitam šta je a slova su...

Tišina traje između stražara i mene, svako je u svojim mislima, a u svetu okolo odzvanja graja i lopta. Bože, kako je tanak zid među svetovima? Čutim i zbrjam misli oko iščekivanja... I, evo. Počinje.. Krećem na put otkrivanja nepoznatog dela *univerzuma*. Dobijam povezi i znam da je to start.

Nečije brižne ruke govore mojim očima kuda ići. Nečiji prijatan glas govori mom telu pravce. Zašto li skidam nakit, on me ne čini on me samo malo uveseljava? Zašto se mora sa povezom, inače ne vidim dobro a volim i moram da gledam sve? Koliki je ovaj prostor? Kakva su svetla? Gde su ljudi i koliko ih je? Kako izgledaju, ko su? Zašto, kako, gde...stalno imam nekih pitalica i nije mi lako da se prepustim. Otkrivam da „ja ne volim da me vode“, više sam vođa. Ne volim kontrolu i pasivnost, rađe bih da sama određujem načine i put, pitam, istražujem... svašta ću još *o sebi u sebi* otkriti u ovo malo neobičnog kretanja i u ovom opsegu vremena, za koje ne znam, koliko će trajati ni čime će još biti ispunjeno.

Sad sam u polumračnoj sobi i tražim vezu među simbolima na stolu. Svaki je neki znak. Iako mali svaki je kao stećak kraj puta. U ovo vreme deluju stereotipno. Pa, dobro, sada i tada, nekada i davno, svetovi su izgledali drugačije. To je ritual i on je veza - zaključujem. Sada je sve opterećeno drugačijim značenjima, konotacijama, čak politikom. Sada mnoge stvari izgledaju drugačije kada se tumače, ali koliko smo mi drugačiji? Nisam sigurna ima li velike promene u čoveku, znam samo da su vrednosti iste. Ljubav, istina, nada, vera, sloboda, lepota, dobro manje se menjaju od kamena. Ne

volim da pišem na brzinu, volim da mi se misao lagano uobliči dok putuje kroz svest i lebdi oko simbola. Volim da lagano obuče svoje boje od emocija i slika koje u sebi nosi, a pitanja su duboka. Volim da mislim polako i u svom ritmu, no, hajd i sad budi svoja, hrabrim se. Odgovorih više po impulsu, nesvesna zašto je, kome i da li zaista važno šta sam odgovorila. Znam samo da negde duboko i neobrađeno, iskonski tako osećam to što odgovaram. A, emocije nose istinu i energiju misli. Osećam da gradim sliku, jer volim da u slikama razmišljam. Slika je jednostavna, kao atinski hram na bregu – svojim sam kratkim i nebrušenim odgovorima postavila stubove. Slutim, oko tih će se stubova tek plesti misli, duvaće vetrovi nedoumica, sijaće sunce ideja, prosijavaće zraci pitanja novih... Priznajem sebi, ovo su pitanja o kojima sam imala samo podrazumevanu svest, načelni stav, ali nikada iskazanu i jasnu tvrdnju.

Sad se, opet, negde kreće. Hladno je. Odjekuju koraci. Neki mi se glasovi čine poznatim. Pokušavam da im otkrijem vlasnike, čija grla ih tvore.

Priznajem, pomalo virim dok hodam. To je ono nestrpljivo dete u meni. Činim to kada želim da testiram svog brižnog vođu, ali i zbog lepote same igre stvaranja tajne.

Najzad, svetlo i ljudi. Prođosmo vetar, vodu i vatru. Okončaje se krugovi. Na svetlu je sve jednostavnije i jasno. No, čarolija je i dalje tu. Mislila sam da je mnogo više ljudi u sali. Šta to znači, razmišljam večeras, kod kuće, kad u mislima i koži ispitam tragove sećanja i utisaka...

Nekako se osećam lako. Nije mi jasno šta sa svojom potrebom da preuzimam inicijativu za zadate naloge? Da li mogu da idem prvo ja, pa brat "stražar"? Da li su pravila rituala rodno nadređena, da li je prvenstvo kretanja i ponašanja stereotipno uređeno, pa nastupa prvo muško a onda žensko biće? Onda se setih da je jedan od sinonima odabranih – sloboda. Ma, idem sve onako kako mi je prirodno. Ako i grešim – to sam ja i moj izbor. Neka me takvu i upoznaju.

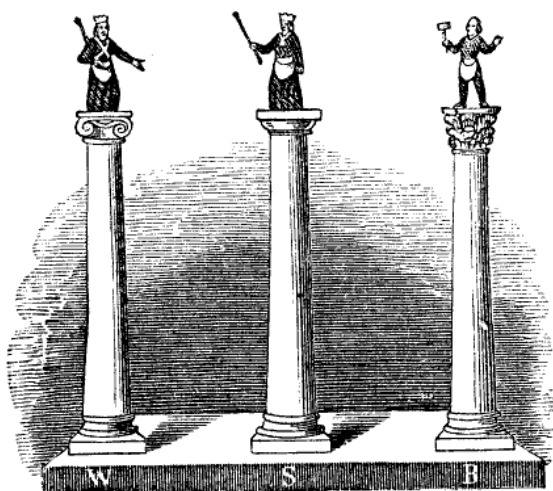
Dok se čitahu ritualne izjave, koje zvuče pomalo arhaično, kao da je malo nategnuta atmosfera. Smeta mi previše mira i sleda. Pratim i osmatram sebe i druge. Dobro se osećam. Među ovim ljudima ću moći da rastem, jer me sa osmehom dočekaše! Grešice u vođenju su dokaz da su ovde ljudi i sa njima ja. Njihova sam sestra i oni moje Sestre i Braća!

Sr.:Tatjana M

MALA SVJETLA

Mudrost, Snaga i Ljepota

Neka svjetlo Mudrosti osvjetljuje naš rad. Njegova je mudrost beskrajna.

Neka svjetlo Snage podupre naš rad. Njegova je moć svemoguća.

Neka svjetlo Ljepote manifestira naš rad. Njegova svjetlost sja po čitavom kozmosu.

Rad u Loži počinje otvaranjem kada palimo svjetla, a kod zatvaranja gasimo svijeće, simbolično i stvarno. Svjetlo svijeća rasvjetljuje tamu hrama i pokazuje nam put kojim trebamo kročiti. Svjetlo u svim misterijskim školama simbol je obnove i razvoja, ali i krajnji cilj čovjeka, spoznaja o svjetlu, prosvjetljenje. Stupovi na kojima se nalaze svijeće zovu se Mala svjetla i dodijeljeni su im atributi: Mudrost, Snaga i Ljepota. Tri su stupa postavljena u središtu hrama koja okružuju tri Velika svjetla, a predstavljaju oslonac slobodno zidarske lože, oni su tri glavna uporišta masonstva.

Na Radnom tepihu Učenika uzdižu se stupovi u visinu podržavajući nevidljivu strukturu našega hrama podsjećajući nas na važnost duhovnoga trojstva i potičući nas na promišljanje o dubljoj simbolici broja tri. Razumijevanje o tri

oslonca temeljno je učenje o simbolima Lože i ponavlja se na svakom stupnju. To ponavljanje naglašava važnost tih atributa, ali i potiče na spoznaju o višem značenju. Na stupnju Pomoćnika tri stube na početku zavojitog uspona ponovno naglašavaju tri stupa: Mudrost, Snagu i Ljepotu kao trojstvo svojstava koja obitavaju u nutрини svakoga pojedinca i polako se otkrivaju, ovisno o uloženom trudu u duhovni napredak.

Stupovi u svojoj simbolici jamče građevini čvrstoću. Kao bitni elementi graditeljstva predstavljaju nosače i povezuju različite razine građevine. Uzdrmati ih znači ugroziti čitavo zdanje. Simboliziraju postojanost nekog zdanja bilo društvenog ili osobnog. Zajedno s bazom i kapitelom, stup simbolizira stablo života, baza je korijenje, trup stupa deblo stabla, a kapitel lišće. Stupovi tako daju život građevini koju podupiru.

Ispod Velikih i Malih svjetala na podu Lože postavlja se crno-bijeli četverokut kako bi se osvijestila dualnost u nama samima, materijalna dimenzija i nadogradnja duhovnoga broja tri. Crno-bijeli kvadrati također simboliziraju sve vidljive i nevidljive energije u nama. Poznato je da u čovjeku struje tri glavne energije. Osluškujući svoju nutrinu možemo gospodariti energijama i usmjeriti svoj razvoj prema višim sferama, svjetlu. Na putu samospoznaje prema Velikim svjetlima pomažu nam tri Mala svjetla, trojstvo božanskih atributa pridodanih trima službenicima u Loži. Samo pomoću tri Mala svjetla možemo dosegnuti Velika svjetla jer su oni nositelji ispoljavanja svih energija u svijetu i čovjeku.

Loža predstavlja čovjeka, njegovu nutrinu. Čovjek je složeno biće kojeg čine različita svojstva i sposobnosti sakupljenih u cilju uzajamnog harmonijskog djelovanja i izgrađivanja svrhe života. Tri Mala svjetla predstavljaju tri dimenzije čovjeka: fizičku, moralnu i duhovnu, tri potencijala u nama plamte kao mogućnosti koje, kada su sinkronizirane, čovjek je „uštiman“ kao najbolje ugođen instrument za primanje svjetla i može spoznati višu svrhu postojanja. Sve što trebamo za naš razvoj nalazi se u nama samima. Trebamo naučiti služiti se alatima i koristiti te potencijale kako bi upalili Mala svjetla u nama.

Tvorci rituala spekulativnih masona u 17. stoljeću pridodali su attribute svim elementima unutar Hrama kako bi se spoznavale njihove energije i pomoću njih čovjek mogao duhovno uzdići.

Uz pomoć tri Mala svjetla u nama čovjek je sposoban razumjeti od čega je sastavljena njegova priroda, kakvih je dimenzija njegova loža: dužina, širina, visina i dubina njegova bića. Mala svjetla predstavljaju putovanje.

Mudrost predstavlja Istok i ČS, a pripada mu simbolički jonski stup koji u svojoj arhitekturi kombinira i ljepotu korinskog i snagu dorskog. Snaga predstavlja Zapad, SN i simbolički dorski stup, jer je masivan i snažan. Ljepotu zastupa MN i korinški stup jer je u arhitekturi on najljepše ukrašen. Službenicima možemo pridodati i attribute trokuta Sunce, Mjesec i ČS.

Simboličan Istok predstavlja čovjekovu duhovnost, njegov najviši oblik svijesti. ČS upravlja Ložom s Istoka, poziva na red i poslušnost. U Loži predstavlja Potpunog čovjeka koji je jačinom volje gospodar svog života, usmjerava svoje postupke prema duhovnom razvoju i obuzdava impulse svoje niže prirode. ČS u čovjeku duhovni je princip u njemu koji je vrh i korijen njegova bića i kome sve njegove pomoćne sposobnosti trebaju biti podređene i odgovorne.

Zapad predstavlja razum, svijest koju čovjek upotrebljava u svakodnevnim stvarima, sklonost prema materijalnom ili zdrav razum. Na Zapadu je postaja SN koji podupire ČS, a u odsutnosti ČS preuzima njegovu dužnost. U duhovnom smislu SN je prenositelj svjetlosti s Istoka, jer Zapad (mjesec) ne zrači svoju svjetlost već reflektira božanska načela. Mjesec je pasivni princip, atribut mu je razum. SN personificira dušu, psihički ili animistički princip u čovjeku koji, ako se ne udruži i ne osvijetli sa svjetlošću Duha ostaje puki razum.

Jug se nalazi između Istoka i Zapada, predstavlja stjecište duhovne intuicije i razuma, točka koja označava apstraktnu intelektualnost, a naša se intelektualna snaga razvija od svog vrhunca upravo kao što sunce doseže svoj sjaj u podne na Jugu. MN u Loži simbolizira ispravno ponašanje među Braćom, sjedi na Jugu gdje je simbolička pozicija sunca u podne. U čovjekovu hramu MN personificira točku ravnoteže ili stjecište čovjekovog prirodnog razuma i njegove duhovne intuicije. MN simbolizira sunce, spiritualnu svijest, više aspiracije i emocije duše.

Nasuprot Jugu nalazi se Sjever gdje postoji mrak i neznanje, ovdje vladaju čulne reakcije i utisci koji se primaju na taj nepouzdan način percepcije na našu fizičku čulnu prirodu.

U Kabali, Mudrost, Snaga i Ljepota atributi su tri sefire ili sefirota na Drvetu života. Chokmah ili Mudrost je odmah iza

Kethera ili Krune, prvi oblik razumljiv čovjeku. Tu je smješten Savršeni čovjek, magi, gospodar iluzije koji svojim štapom kreira sve vidljivo i nevidljivo. Smješten je na „muškom stupu“ i predstavlja aktivno načelo dualnosti. Ovdje je također smješten izvor individualnosti, ljudski ego, izvorna volja koja pokreće čovjeka i spaja naš mikrokozmos s makrokozmosom, najvišom voljom univerzuma.

Geburah, suprotstavljeni dualni sefirot Cheseda, predstavlja Snagu u najširem smislu bez koje nema razvoja i napretka. Ova energija izlazi iz Binaha, pasivnog, „ženskog“ načela, ali se odlikuje i strogošću i disciplinom. Ljepota, Tipharet središnji je sefirot koji prima utjecaj direktno iz Kethera. Bit je Tiphareta ravnoteža koja znači promjenu i razvoj, osvješćivanje duše radi neuravnoteženih ostalih seforota, prevelike sile ili ljubavi, želje ili praznog intelekta.

Ako sagledamo astrološki Merkur: Sunce i dva aspekta Mjeseca, njegovu dnevnu i noćnu fazu. Dnevna faza pada u znak Djevice, a atribut joj je božica Atena ili Mudrost. Noćna faza pada u Blizance čijih su atributi bogovi Apolon i Heraklo ili Ljepota i Snaga.

Mala su svjetla dio cjeline i ne treba ih promatrati kao izdvojene dijelove. Svaki pojedini djelić Hrama, svaka izgovorena riječ i pokret imaju svoje mjesto i značenje za poticanje naše nutrine u sklad i harmoniju. Tri Mala svjetla kao i tri glavna službenika predstavljaju osnovu, temelj na koju se nadograđuju ostale osobine i spoznaje u svrhu našega razvoja. Čovjek koji gaji uzvišene misli, živi prema visokim moralnim vrijednostima i ispravno djeluje ovladao je trima dimenzijama i kroči sigurnim putem prema Velikom svjetlu.

Mala svjetla put su samospoznaje. Svatko će u sebi pronaći najbolje tumačenje tri načela: Mudrosti, Snage i Ljepote koja za njegovu osobnost predstavljaju oslonce i vode ga u jedinstvo s božanskim.

Schroeder nas podsjeća: „Samo kada u srcu čovjeka djeluju Mudrost, Snaga i Ljepota, može se pronaći Majstorska riječ. Tek kada se ČS, SN i MN, čuvari tri plamena ujedine u lancu, ispunjen je taj uvijek i Hram se može probuditi u novi život snagom Majstorske riječi i biti uzdignut Majstorskim zahvatom.“

Sr.I.Š.

TEHUTIJEVO ZAVEŠTANJE

Ptica *ibis* simbol je jednog od najznačajnijih bogova drevnog Egipta. *Tot* je smatran gospodarom meseca, tvorcem pisma, matematike i astronomije, ali najznačajnija titula bila mu je *Gospodar Magije*. Njegova povezanost sa mesecom pribavila mu je titulu *merilac vremena*, a kao tvorac pismenosti bio je smatran zaštitnikom obrazovanja i umetnosti. U svetu bogova zauzimao je veoma značajno mesto kao *srce Ra*, jer su božanske reči, zahvaljujući pisanju, mogle da budu prenete svima i budu sačuvane od zaborava.

Shodno svojim znanjima i moćima, Tot je bio legendarni sudija u sukobu Horusa i Seta, a njegovo poznavanje magije bilo je presudno prilikom oživljavanja Ozirisa i izlečenja mladog Horusa. To mu je obezbedilo i veoma značajno mesto u zagrobnom svetu. Božanski pisar i sudija, Tot je očitavao rezultat merenja pokojnikovog srca i oglašavao njegovu ispravnost, dok su prisutni bogovi samo potvrdili njegovu presudu. Kao simbol mudrosti i znanja, Tot je smatran gospodarom zakona u njihovom fizičkom i moralnom smislu, pa je često povezivan sa boginjom *Maat*, simbolom reda i pravednosti. Totovo ime verovatno je izvedeno iz veoma starog naziva za pticu *ibis-tehu*, ali kasniji način pisanja upućuje na reč *tekh*, koja označava težinu. Takvo izvođenje nastalo je zahvaljujući Totovoj ulozi merača srca u zagrobnom svetu, jer uz reč *tekh* obično stoji determinativ za srce. Sa druge

strane, u velikom broju zapisa, kao prvi glas u imenu, pojavljuje se *d*, ali to je konsonant sličan arapskom *dad*, tako da se u govoru često zamenjuje bezvučnim *t*. Postoji argumentacija za čitanje Totovog imena *Dehuti*, no kako koptski zapisi kao prvo slovo imena koriste grčko *teta*, zadržaćemo uobičajen naziv-Tot. U svakom slučaju za Tota je najčešće korišćeno ime *hab-ibis*.

Kultni centar Tota bio je grad *Hemennu*, grčki *Hermopolis* i arapski *Ašmunejn*, grad u kojem je Tot nazivan *Veliki Gakač*, onaj koji je sneo kosmičko jaje iz kojeg su nastali bogovi i svet. Tesna povezanost sa bogovima Donjeg Egipta svedoči o njegovom severnom poreklu, iako mu se kultni centar nalazio u Gornjem Egiptu. Verovatno je Tot veoma staro božanstvo koje je kasnije nametnuto božanskom pautu iz Hemennua, preuzimajući osobine starog boga Meseca po imenu *Aah*. Hram Tota u Hemennu bio je poznat kao *Het Abtit-Kuća Mreže*, a pojedini zapisi iz *Knjige Izlaska u Dan* pominju mrežu kao oružje kojim se služi Ra u borbi sa neprijateljima. Zanimljivo je pomenuti da se mreža pominje kao božansko oružje i u Asirskim legendama. Kakva je veza Tota sa božanskom mrežom nije moguće pouzdano reći, jer nije sačuvana ni jedna legenda sa tom tematikom, a fragmenti ne daju dovoljno podataka.

Tot je smatran srcem i jezikom Ra, što znači da je bio simbol božanskih misli, odnosno volje, pretočenih u jezik i pisane reči. Zato je Tot smatran božanskim govorom, a u kasnijem periodu mogao bi se poistovetiti sa Platonovim *Logosom*. Zbog njegove uloge božanskog pisara i glasnika, Grci su ga poistovetili sa *Hermesom*, a egipatski titularni naziv Tot, *tri puta veličanstveni*, pretvoren je u *Hermes trismegistos*. Klement Aleksandrijski pominje 42. *Totove knjige* koje sadrže celokupno znanje Egipćana. Tot je smatran tvorcem dela iz oblasti nauke, a svaki zapis je smatran njegovom tvorevinom, pošto je on tvorac pisma. Kako sam već pomenuo, Totova sveta životinja bila je ptica *ibis*, ali i *pavijan* koji je još u prednastičkom periodu bio povezan sa kultom meseca. Na slikama i relikvijama Tot je prikazan kao ibis ili čovek sa ibisovom glavom i pisarskim priborom.

Već pomenuta *Knjiga Tota*, među iniciranim sveštenicima drevnog Egipta bila je poznata kao *Knjiga Istine*. Generalno vlada mišljenje da je ona bila napisana na zlatnoj foliji, i da je sadržavala 22. zasebna poglavlja. Tot je tako bio čuvar *Tajne ili Knjige Proročanstva*. Staroegipatska tradicija pominje Knjigu Tota, koja sadrži Tajni Proces regeneracije čovečanstva, kao i ključ za druge svete spise. Inicirani sveštenici vekovima su tvrdili da simboli iz Totove Knjige poseduju *Ključ Besmrtnosti*. Totova Knjiga poseduje *kriptogram*, za hijerogliffe koji su nekada bili ispisani na velikoj piramidi u Gizi, a koji su bili identični stranama Totove Knjige. Najstariji Egipatski spisi nazivaju Tota *Gospodarem Božanskih Knjiga* i *Pisarom Božanske Eneade*. Drevne priče o Totovoj Knjizi u misteriju uključuju izvesnu škrinju načinjenu od *gvožđa*. Po Veskart papirusu, Khufuov sin, *Herutataf*, rekao je svom ocu da jedan starac od 110. godina poznaje broj *skrivenih komora Tota*. Starac nije znao broj komora, ali je Khufu rekao da zna mesto gde se nalazi škrinja, u jednoj građevini u Heliopolisu. Nažalost Vestkart papirus ne pominje da li je Khufu pronašao škrinju, ali otkriva da je škrinja još uvek postojala oko 2560. godine p.n.e. Knjiga se pominje nekih šest vekova kasnije, u tekstu izvesnog *Ipuvera*, sveštenika Heliopolisa, tokom vladavine Amenemheta I (1900 godina p.n.e.). Ipuver pominje da je izgubljena škrinja nekada bila skrivena ispod nogu statue Ra-Kefre.

Najstariji rukopis Knjige Izlaska u Dan takođe pominje kutiju od "gvožđa" a koju štiti *Gospod Skrivenih Škrinja*. Kopija ovog teksta ispisana je na spoljašnjim stranama sarkofaga *Mentu-hotep*, kraljice iz XI Dinastije (2040. godine p.n.e.). Godine 422. p.n.e. isto poglavlje otkriveno je u grobnici *Hose-ptija*, šestog kralja Prve Dinastije. Jedna rubrika teksta sa sarkofaga kraljice Mentu-hotep, ističe da je identična rukopisu koji je čuvan u škrinji u Heliopolisu, ispisani lapis-lazulijem, skriven

ispod nogu božanstva koji ga je lično napisao. Sin Ramzesa Velikog, po imenu *Setna*, čuo je za priču koja potiče iz vremena *Nefrekeptaka*, sina Amen-hotepa iz 1448. godine p.n.e. Nefrekeptak je tvrdio da je pronašao drevnu knjigu koja sadrži "sve tajne bogova, otkrivši da je sve skriveno među zvezdama". Po njemu to je bila Knjiga Tota. Nefrekeptak je ceo svoj život posvetio izučavanju knjige. Verovatno je reč o istoj knjizi koju je otkrio sveštenik *Hilkiah* oko 400. godine p.n.e. nazvavši je *Božija Knjiga*.

Jedna druga tradicija, tvrdi da je u *zlatnoj škrinji* bog Ra lično pohranio svoj *štap* sa *kobrom*. Kada je *Geb*, treći faraon po redu došao na vlast naredio je da mu se *Raov Kovčeg* donese na proveru. Kada su je otvorili, *dah nebeske kobre*, ubio je sve Gebove pratiocice, a on lično je zadobio teške opekotine. Ova antička tradicija verovatno je bila inspiracija *Ezri* u *Starozavetnoj* priči o *Kovčegu Zaveta*. Ta Arka opisana je kao kovčeg obložen zlatom u kojoj je čuvan *Aronov Štap*, a takođe je bila i moćno oružje. 1226. godine n.e. Arapski pisac Idrisi, zabeležio je da kada su Arapi 1196. godine ušli u Mikerinosovu piramidu, pronašli su *plavi sud*, u kome je bila *zlatna tabla* ispisana misterioznim simbolima. Uzeli su zlatnu tablu i od terakote napravili identičnu kopiju. Originalnu tablu su prodali, a njena sudbina do danas je nepoznata.

Mnogi istraživači tvrde da je Knjiga Tota nestala u požaru Aleksandrijske Biblioteke. Međutim postoji osnovana sumnja da su izvesni spisi sačuvani i pokopani u pustinji. Njihova lokacija otkrivena je inicijativom *Škola Misterija*, najverovatnije *Rozenkrojerima*. Legenda kaže da je nakon uništenja Serapeuma, grupa sveštenika uspeła da sačuva 22. *zmijske tajne Rituala Serapisa*. Njihovi potomci i danas ih posvećeno čuvaju. Knjiga Tota je sinteza celokupnog ljudskog znanja. Priča ide daleko u prošlost, kada Drevni Magi više nisu mogli da se suprotstave materijalizmu. Okupili su se i razgovarali kako da sačuvaju Knjigu Tota. Tako su se rodile *Tarot Karte*. Od samog početka one su imale magičnu moć, izražavajući sve mogućnosti ljudskog života. Stari Adepti na taj način uspeali su da sačuvaju univerzalno znanje i dublju istinu života. Drevni Egipatski sveštenici nazivali su je *Knjigom Istine*. Kompletan špil Tarota danas ima 78. karti, podeljenih u dve grupe, 56. manjih Arkana i 22. velikih Arkana. Reč *Arkana*, upućuje da Tarot, i znači nešto skriveno, tajno ili misteriozno. 56. manjih Arkana kasnije je dodato 22. većoj Arkani.

Tokom drugog milenijuma pre Hrista, Egipatski kolonisti noseći sa sobom svete Misteriji pronašli su novi dom u mnogim zemljama Evrope. Išli su daleko na zapad, do Britanskih ostrva, ti ljudi bili su poznati pod nazivom Romi. Oni su bili ti

koji su u Evropu doneli Tarot. Moderni istraživači ističu da se Tarot u Evropi pojavio u trinaestom veku. Pojava Tarota između 1300. i 1322. godine poklapa se sa progonom Vitezova Templara 1314. godine od strane Filipa Lepog. Osim Tarota pojavila se i druga knjiga, *Enohova*. Ostaci originalnog Tarota danas se mogu videti na ruševinama hrama u Tebi, prestonice Egipta iz 2000. godine p.n.e. kao i na zidovima palate u Medinet-Abou. Izraz *Rota Mundi* bio je tajni termin koji je koristilo *Bratstvo Ruže i Krsta*. Reč *Rota*, postala je *Taro* i *Tora*.

22. velike Arkane direktno su povezane sa fizičkim aspektom Giza kompleksa, kao i sa prvih pet knjiga Biblije. Odvojeno i u kompletu predstavljaju principe, zakon, moć ili elemente prirode. Tarot karte, dizajnirane su kao put života ljudskog bića, od njegovog početka do njegovog kraja, a zajedno otkrivaju kompletnu sliku svih mogućnosti u ljudskom životu. Takođe, one su suma Inicijacije, srce svakog *Tajnog Društva* ili *Škole Misterija* na svetu. One ne pripadaju ni jednoj rasi ili kulturi, već su knjiga namenjena svakom ozbiljnom aspirantu koji traži istinu. Tarot je ključ mitskim doktrinama i filozofiji drevnog sveta, i zato su jedno vreme nazivane *Arkana Ključeva Solomonovih*. 22. slova Hebrejskog alfabeta formulisana su iz istog izvora, Knjige Tota. Svakom slovu odgovara jedna Tarot karta. 22. *kosmička glifa*, u formi zmiје, emitovali su spiralno svetlo iz *Ben-bena*, na vrhu velike piramide.

Knjiga Tota bila je Sveti Gral Antičkog sveta.

Bez Knjige Tota i velike piramide ne bi bilo ni Biblije. Stari Egipćani su veliku piramidu nazivali raznim imenima, najčešće su u potrebi bila dva, *Khuti-Horizont* i *Mr-Trougao*. Hebreji su je nazivali *Adoni* sa značenjem *Moj Gospod*. Međutim, postoji još stariji, drevniji, prvobitni naziv, *Pa-Henok*.

Patrijarh Enoh jeste staroegipatski bog Tot, graditelj velike piramide.

Po Hebrejskoj hronologiji rođen je 622. godine od postanja sveta, živio je 365. godina, koraćao je uz Boga, a kada više nije, Bog ga je uzeo. Njemu se u viziji, Božanstvo pojavilo u vidljivoj obliku, razotkrivši mu svoje pravo ime. Bio je uznesen i prenet u podnožje planine u obliku Delte čiji je vrh bio skriven u Nebesima, i pojavio se dosegnuvši zvezde. Tamo, usred oblika, u slovima od blještavog svetla, ugledao je višeznačnu Reč. Odjednom se našao u okomitom spuštanju u utrobu zemlje, prolazeći kroz devet podzemnih prostorija, svaka natkrivena svodom, a plafon svake je tvorio ključni kamen, sa na njima urezanim misterioznim znakovima koji su

označavali devet imena ili svojstva Božanskog. U devetom i najnižem on je pronašao granitni pijedestal, na kojem je bila trougaona zlatna ploča, okružena zracima blještavog svetla na kojoj je bilo urezano isto, misteriozno, višeznačno ime, otkriveno njemu na planini. Nakon buđenja Enoh je prihvatio svoju viziju kao nebesku inspiraciju, i putovao je tragajući za planinom koju je video u svojoj viziji.

Uz pomoć svog sina Metuzaleha i dobrih i mudrih ljudi, te Hijerofanata zemlje, načinio je u utrobi zemlje devet prostorija, svaka natkrivena lukom, koji je imao ključni kamen sa misterioznim znakovima na sebi, onako kako ih je video u viziji. Dovršivši te radove, načinio je dve delte od najčistijeg zlata i urezao na obe misteriozne znakove. Jednu je od delti postavio na granitni pijedestal, kojeg je spustio u najdublji luk, kao što je bilo pretskazano u njegovom snu, drugo je zadržao. Patrijarh Enoh, da bi osigurao svetlost zlatne delte tako postavljene u devetom luku, zahtevao je od svih da izgovore svečani zavet da neće razotkriti njenu lokaciju ikome na svetu ili je ponovo otvoriti izuzev u prisustvu ostale dvojice. Zaključivši svoj rad, zatvorio je otvor na vrhu kvadratnim kamenom, koji je na stranicama imao urezane hijerogliffe. Takođe je podigao preko Svetog luka nepokriveni hram, od ogromnog, neobrađenog kamena u slavu Boga.

Da bi znanje ovog svetog mesta i blago koje je sadržavalo mogli preživeti potop, za koji je Enoh znao da će uskoro preplaviti svet u jednom velikom uništavajućem moru, on je podigao dva stuba na brdu, jedan mesingani da bi prkosio vodi, drugi granitni da izdrži vatru. Na granitnom stubu urezao je objašnjenje podzemnih lukova, a na drugom začetak umetnosti i nauke. Granitni stub je bio odvučen u bezobličnu masu poplave, dok je onaj mesingani ostao uspravan vekovima nakon Potopa.

Enohova-Totova planina, nalazila se u Egiptu, to je velika piramida na Giza platou. Dva stuba podignuta na brdu jesu dva obeliska koja su stajala sa južne i severne strane velike piramide. U *Knjizi Izlaska u Dan*, govori se da je Tot bio dizajner i graditelj velike piramide, a ona je pak bila isklesana u kamenu u samoj zori civilizacije na planeti zemlji. Elementi te priče pronađeni su i u *Tekstovima Piramida*, datirane oko 2450. godine p.n.e. Antička tradicija pominje postojanje samo dve piramide na Giza platou, jedna velika piramida, posvećena bogu *Horusu-Suncu*, a druga manja posvećena bogu *Sinu-Mesecu*. Velika piramida bila je *bele boje*, druga mnogo manja bila je *crne boje*. Drugu piramidu, podigao je faraon Kefren, kao kopiju velike piramide, obloživši je belim kamenim pločama. Vrh piramide bio je od crvenog i sivog kamena, koji

je uglaćan, reflektovao sunčeve zrake. Piramidu je podigao na ostacima *Hrama Solarnog Čoveka*.

To je "izgubljeni" Solomonov Hram, koji je prvobitno podigao Enoh-Tot, jedan od osnivača Masonerije!

Takođe, lice Sfinge, nije lice faraona Kefrena, kako se veruje, već je to lice originalnog graditelja velike piramide i Solomonovog Hrama, *Tota-Enoha* lično.

Sfinga čuva ulaz u podzemne galerije i tunele, koji su međusobno povezani, a izgrađeni su kada i velika piramida, u zori čovečanstva. Herodot je tvrdio da su mu staroegipatski sveštenici otkrili postojanje podzemnih kripti. Piramide, Sfinga, Heliopolis i podzemni tuneli, bili su deo velikog kompleksa koji su drevni graditelji nazivali jednim zajedničkim imenom, *Memfis*. 1994. godine Egipatski zvaničnici potvrdili su postojanje podzemnih komora ispod Sfinge, a tadašnji direktor Gize, čuveni arheolog dr. *Zahi Havas*, rekao je da nema sumnje da su tuneli veoma stari, ali da ne zna kuda oni vode.

Masoni i Rozenkrojci, veruju da je Sfinga pravi portal velike piramide, i da ona komunicira sa svim piramidama upravo preko podzemnih tunela. Ta informacija, po njima potiče direktno od *Kristijana Rozenkrojca*, koji je otkrio skrivenu komoru, u kojoj je bila drevna biblioteka puna tajnog znanja. Podzemni kompleks, prvobitno je bio podignut između velike piramide, Hrama Solarnog Čoveka i kasnije Kefrenove piramide. Takođe, postoji i tunel koji povezuje Hram Solarnog Čoveka na platou i Sfinjin Hram u dolini. Arheolozi su 1998. godine otkrili četiri vertikalna otvora između Sfinge i Kefrenove piramide, koji vode do sedam zajednički povezanih prostorija. U nekim od komora, pronađeni su ogromni sarkofagi od bazalta i granita. Ispod njih otkrivena je velika prostorija sa belim sarkofagom, i ona je nazvana *Ozirisov Grob*, a po prvi put je zvanično otvorena za javnost u televizijskom dokumentarcu, marta 1999. godine.

U to vreme među Kairskim novinarima procurila je vest o otkriću očuvane skulpture kraljice *Nefertiti*, remekdelo Amarna umetnosti. Međutim vest je brzo zataškana, a statui se gubi svaki trag. Arheolog dr. Selim Hasan, otkrio je da je u blizini velike piramide otkrivena *Kapela Ponude*, koja je ukelsana u veliki stenu. U centru kapele, po dr. Selimu, stoje tri stuba raspoređena u obliku trougla.

Nisu li to stubovi Enoha? Odnosno, tri Masonska stuba: mudrosti, snage i lepote!

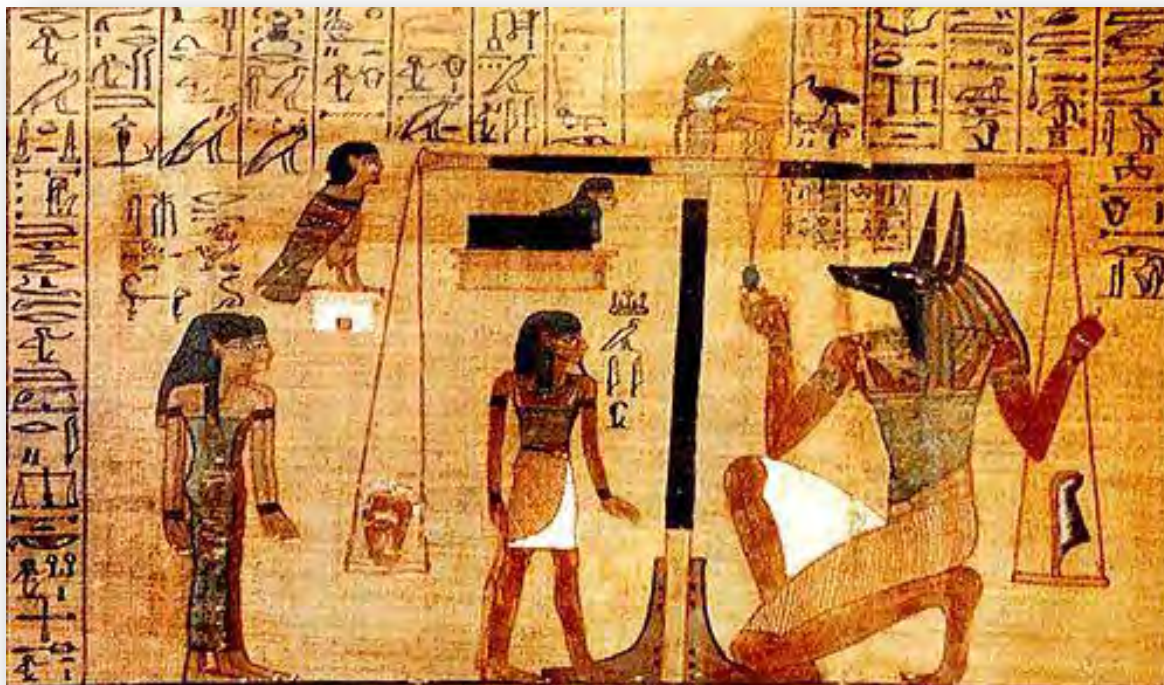
Ovaj podzemni dizajn, podseća na centralni oltar Masonske lože. U prvom veku nove ere, Josif Flavije, pisao je da je Enoh iz Starog Zaveta konstruisao podzemni hram sa devet svodova. U devetoj komori hrama, sa tri stuba, Enoh je na oltaru položio trouglastu *zlatnu tablu* na kojoj je ispisao ime Boga. Opis Enohovog hrama odgovara opisu *Kapele Ponude*, ispod peska, istočno od velike piramide. U neposrednoj blizini ove "kapele" pronađena je još jedna komora, sa sarkofagom od belog kamena i kolekcijom prelepih vaza od alabastera. Zidovi su oslikani scenama, natpisima i amblemima lotosa. Natpisi i alabaster vaze sa lotosovim cvećem neverovatno su slični predmetima koji su pronađeni u hramu na Sinaju, 1904. godine od strane Ser Vilijama Petrija. Rozenkrojcer *H. Spenser Luis*, zabeležio je da je bio duboko impresioniran novim otkrićem, posebno drevnim relikvijama velike umetničke vrednosti.

Godine 1935. jedna tajna ekspedicija otkrila je ispod Giza platoa ogromno jezero, kompleks građevina, kao i sferične kristalne objekte. O postojanju podzemnih gradova i ljudima koji žive ispod zemljine površine, mogu se naći tragovi u *Postanju*, *Knjizi Jašerovoj* i *Knjizi Enohovoj*. Verovatno se ovaj drevni grad nazivao *Gigal*, a jedan od ulaza bio je na mestu današnje Koptske Četvrti u Starom Kairu. To je bio i glavni ulaz u Vavilon. Jedan drevni staroegipatski papirus, danas se čuva u jednoj od Kairskih džamija, a govori o grupi ljudi koji su ušli u podzemni prostorije ispod piramida, u istraživačke svrhe.

Dakle, po starim Egipćanima *Tot-Enoh*, bio je personifikacija Božijeg uma, poslat na zemlju kao pisar boga Ra i boginje pravde Maat. On je stvorio staroegipatsku religiju, kao i verovanje u uskrснуće mrtvih u duhovnom telu. Bio je graditelj velike piramide, *Kuće Zmije*, kao zaveštanje budućim generacijama posvećenika. Posvećenici su držali i drže glavne ključeve jedne sinteze znanja poznate pod imenom *Ozirisa*, *O-Sir-Is*, intelektualnog gospodara. Velika piramida je simbol toga i njegov matematički *gnomon*. Tot-Enoh, bio je misteriozni i prvi posvećenik, u tajna učenja Khema. On se nalazi na proćelju nadzemaljskog regiona i nebeske inicijacije. Njegovo ime je *talisman*, magični znak koji evocira. Učenje o *Vatri* kao Principu i o *Reči Svetlosti*, ostaje vrhunac i osnova egipatske inicijacije. Zato su u potonjim vekovima posvećenici, kada bi ugledali lice Sfinge-Tota, osećali u sebi živu *Tajnu* i tiho savijali svoja krila svoga duha pred jednom unutrašnjom istinom.

Br.B.T.

MANE - REČ GREHA JE OGRANIČENJE

Pohlepa

Pohlepa vodi zabludele do izolacije koja je i potpuna i sterilna. Razotkrivanje, otkrovenje, učenje, prenos, sve što je sam primio ili naučio od drugih je uvek bolno i šokantno za njega/nju. On čuva knjige i rukopise, dokumenata i inicijacije, ali nikada ne zamišlja da bi mogao da bude jednostavno instrument transmisije. Linije nasleđa u koje je uveden, na koju je uspeo da se priključi sada deli iznova, množenjem zadataka, testova, stepeni i klasa sa jednim ciljem - da odloži što je moguće duže trenutak kada će biti u obavezi da završi svoju ulogu. On gomila i sakuplja, pribavlja, obezbeđuje, proširuje, skladišti i nadodaje - samo za sebe. Pohlepa odgovara mani "Zemlje" i suprotna je Razboritosti.

Proždrljivost

Halapljivost vodi čoveka da "proždire" dokumente, knjige, materijale i šeme koji su mu dostupni - bez kontrole: one doktrine koje su najviše strane, iz najviše različitih zemalja učenja, kao i mešovita učenja - on ne odbacuje. Pomaman na bilo šta što zadovoljava njegovu radoznalost i apetit za znanjem, on guta sve na bolje ili gore, a od ove čudne mešavine, pod dejstvom svojega ponosa, on pokušava da izvuče iz svega ličnu doktrinu koju menja, te originalna tradicija na taj način postaje očerupana i zbunjujuća. Ako svemu doda Lenjost koja se meša sa čulnim žudnjama, upravo ekscesi njegovog znanja nekontrolisano, slabo varenje od lenjog duha, će ga dovesti da se iznenada vrati materijalizmu,

gde može da se uživa u sitosti i u odmoru. Proždrljivosti odgovara mani "Vode" i suprotno od Umerenosti.

Pohlepa je gomilanje željenoga "spolja", a Proždrljivost je gomilanje željenoga "unutar" sebe. Razboritost je moć prosuđivanja o tome koje životne okolnosti odgovaraju čovekovoj prirodi, a Umerenost je sposobnost odlučivanja o istinskim potrebama za življenje.

Požuda

Požuda čini da čovek aktivira određenu senzualnost u svim oblastima gde ga je inicijacija privukla da radi. On/a će, apriori, biti neprijateljski raspoložen/a prema drugim doktrinama, on/a će delovati previše duhovno ili suviše asketski i on će se osloniti na potrebu prilagođavanja stvari prema nižem aspektu ljudske prirode. On nesmotreno prenosi inicijaciju i učenja za koje je naslednik - na neprilagođene primaoce, ne shvatajući da je ovo "Struja". On jednostavno ustupa i uvodi u tajne pojedince suprotnog pola, u zamenu za njihovu "naklonost". U svom interesu ili zarad užitka neće oklevati da svoju osnovnu radoznalost stimuliše, pokrećući je nižim strujama kada vidi da od viših sila nema ni za šta u ovim domenima. Požuda je nadređivanje nad nižim aspektima, previranje bazičnih osećanja, kao veo i zadovoljenje koje ne vodi dalje od materijalnog sveta. Požuda odgovara "Vazduhu" i protiv je Pravde.

Lenjost

Lenjost nosi zabludelog aspiranta ka nekoj vrsti Tihovanja, koje ga vodi, bez daljih misli, da vidi savršenstvo u nekoj sitnici i ljubavi prema Bogu, nečinjenja Duše i odsustva svih spoljnih delovanja. On je ravnodušan na bolesti bića koji ga okružuju, ili ako ih opaža, on ništa ne čini da se stara o njima, verujući da patnje jesu ravnopravan rezultat prošlih grešaka. On gubi interes za sebe, a oslanja se na Proviđenje da mu omogući postignuće moralnog savršenstva, koristeći neznanje i nedelovanje kao način za (eventualno) saznanje. To vodi stagniranju, smirivanju, gubitku snage, raspadu i truljenju. Lenjost odgovara "Vatri" i protiv se Snazi.

Požuda je sila želje za upijanjem svega u sebe, a lenjost inertnost da se čini išta oko sebe. Pravičnost, pak, koja savladava lične mane (sposobnošću generisanja ličnih postojećih sposobnosti) i koja upravlja osobenostima čoveka, uz Snagu talenta i lične kreativnosti uspostavlja uslove da čovek izvršava upravo ono za šta je inkarniran, a da elemente koji nisu adekvatni njegovoj prirodi i ne koristi. Postoji potreba

ravnoteže u spoljašnjem i unutrašnjem življenju koja može da održi sistem živim, funkcionalnim, zdravim i sa obnovljivom potrebnom energijom za

Zavist

Zavist vodi pseudo-inicijata da želi ne samo vlast i pseudo počasti, već ga i inspiriše da ne okleva, da ometa, čak spreči napredovanje drugog, ako je on zaključio da su ove osobe superiorne i mogu baciti u zasenak njegove osobine. On potiskuje ideje, učenja, knjige i dokumente koji bi mogli ugroziti njegove interese. Neće prestati sa željom za posedovanjem svega što ostali poseduju, smatrajući da njegovi prekršaji kao da ne postoje, želeći stvari koje nema, čak i ako je već odlučio da će biti od koristi za njega, pa čak i ako je intelektualno protiv toga. Zavist odgovara devijaciji principa "Soli", a razlikuje se od Dobronamernosti.

Ljuttja

Kada Bes se manifestuje u aspirantu, on gubi kontrolu nad sobom. Njegov autoritet je van kontrole ponašanja, što mu ne dozvoljava da prihvati da je među sebi ravnima. Njegovi sudovi postaju ishitreni, definitivni i njegovo nestrpljenje će ga dovesti do toga da zlostavlja slabe i neupućene. I ako je nesrećan da postane pun mržnje (što je gore od zavisti), njegova pseudo - znanja mogu napraviti od njega crnog maga. Bes odgovara devijaciji principa "Žive", nasuprot čega je Nada.

Ponos

Ponos je otac svih poroka. Ponos dovodi čoveka do zamisli da je moralno superioran u odnosu na sve svetovno jer je intelektualno bogatiji. On lako sebe zamišlja u posedu tajni i učenja koji su otkriveni samo njemu i zamišlja da je predodređen za sigurnu nadmoćnost, opravdano svojim "zaslugama". On često sebe zamišlja pre svega da je neka poznata ili značajna ličnost u prethodnom životu. U takvom okruženju stekne čvrst i nadmen prezir prema onome što on zove poniznost i dostojanstvo. U prošlosti i sadašnjosti, kao i u budućnosti, on je jedan koji je uzrok svega i koji je posledica i zahteva sve. Ponos odgovara izobličenju principa "Sumpora", pa je protiv Vere.

Trostrukost viših aspekata ljudske devijantnosti prouzrokovane ograničenjem shvatanja o svojoj prirodi, ukazuje da ljudi u svom ograničenju pojme da im "nešto" nedostaje i da "neko" ima bolje osobine ili ostvarenja nego što to oni vide za sebe. Zavist postavlja pasivno ponižavanje sebe, odakle dejstveno

proističu postupci zlobe - nasuprot potencijala dobronamernosti koja proističe iz tolerancije. Ljutnja je aktivan princip, ushićenost sile u čoveku koja deluje u sprovođenju i iskazivanju svojih agresivnih stavova koji proističu iz shvatanja da ograničenost u drugima mora da se savlada i potčini nametanjem volje. Nada kao pozitivna osobina omogućava da se uspostave odnosi poštovanja i sadejstva u iznalaženju aktivnosti koje vode ostvarenju ciljeva. Ponos je lična deluzija o veličini i značaju, o posebnosti i značajnosti u odnosu na druge. Vera konstatuje ravnopravnost na ljudskim osnovama prirodnih osobina i slobodi u ostvarivanju ličnih potencijala.

Slepilo

Ova Tamna Snaga uklanja pronicljivost Duha i kroz privlačnost vrsti ili materijalnim stvarima, čini nemoguće da vidi ono što ih vezuje za protivničku polovinu dobra i zla, svetlosti i tame. Skriveno značenje reči, neizlečivo prikriva od nas Ezoterizam i viši smisao tekstova i čini nas ljubiteljima reči koje ubijaju nad duhom koji oživljava. To nas sprečava da dostignemo duboko razumevanje u zapisima i svetim knjigama. Slepilo vlada dušama svih materijalista i ateista, što postanu kroz namerni čin volje; jer i vladaju stalnim silaskom u slepilo koje dolazi iz svesnog prepuštanja, vezivanja za jednu stranu izbora. To prikriva od nas duhovnu realnosti skrivenu ispod izgleda, a može se reći da zbog toga, večne istine postaju nedostupne zabludom Čoveku.

Greška

Ova Tamna Snaga nam donosi unutrašnju konfuziju i uklanja presudu Dobra i Zla, pravednog i nepravdnog, lepog i ružnog, dobrog i lošeg. U ovim domenima sva razboritost je uklonjena. U zabludi Aspirant nije u stanju sagledati šta je od koristi za njega, a kada Duša ode dovoljno daleko u svom poreklu ka duhovnoj Tami, teško da može da razmišlja o povratku sopstvenim snagama. S obzirom na nemogućnost razlikovanja onoga što je izgubljeno i jasno ceneći svoju situaciju, u zabludi Aspirant će sada lako zameniti zlo za dobro i tvrdoglavo će zamisliti sebe da je na putu Svetlosti, kada je na putu Tame.

Slepilo i greška su dualnost ograničenja, jedno je voljna i promišljena devijacija, druga je nesvesna i spontana. Obe osobine proističu od ne sposobnosti da se razmišlja, oseća i prosuđuje sa širim i otvorenijim pogledom na raznolike interpolacije međusobnih prožimanja elemenata, stanja, procesa, energija i sadržaja ljudskog života, bez postavljanja polarnosti u suočavanje sa svojom nasuprotnošću i ne

omogućavajući slobodu bivstvovanja svih ljudskih bića u njihovim pravima i nameri da ispolje svoju prirodu.

Čovek kao jedinstveno biće koje emanira ceo splet sadržaja unutar i izvan sebe može živeti u slobodi samo ako svim ostalim bićima omogućući apsolutno ista prava. Slobodu od ograničenja.

Osloboditi sebe od ograničenja, stega, veza i zabluda, korak je ka prelasku praga svetlosti i življenju u ličnoj ispunjenosti i zadovoljenju svoje egzistencije. Oslobođenje sveta jeste Put Prosvetljenosti,... ideal svih oslobođenih i nespuntanih ljudi.

Tau Libero.'.

PRST NA USNI

Draga Braćo u Kraljevskoj Umetnosti.

„U početku beše Reč“, ali šta beše pre reči, i još važnije, šta ishodi Reči ?

Na početku ove Instrukcije me obuzima jedan paradoks. Imam nameru (Volju) da govorim o Tišini. Kako govorom izraziti, spoznati Tišinu ? Kako Ćutanjem nešto da kažem? Kako prvom, doseći četvrtu vrlinu Sfinge ?

Tišina, vakum svepostojeći, potencijal koji ne postoji ? Maksimalno kondenzovana energija, prapočetak misli, latentni univerzum. Nije li to Tišina?

Razmišljam o troslojnoj formuli : Tišina - Reč - Tišina. Nije li to falusna formula moći ? Reč kao energija se izdiže iz dva rezervoara Tišine, latencije, svekolikog potencijala, kako bi se oplodila u manifestaciji. Reč se manifestuje iz Tišine u koju se i vraća.

Roje se misli, buka vlada u umu čim sam pomislio da promislim o Tišini.

Četvrta vrlina sfinge je Ćutanje, nije li i 4. stepen u Masoneriji, a prvi iznad tri osnovna, prvi u Loži Usavršavanja prožet prstom na usni ?

Nakon simboličke , inicijatičke Smrti dolazi Tišina. Tišina preplavljenosti Spoznajom. Kosmički je zakon da Jedno mora da umre kako bi se Novo po kvalitetima rodilo. Za razliku od biološkog novog rođenja praćenog glasnim zvucima, inicijatičko novo rođenje je praćeno Tišinom Spoznaje. Novi Ćovek je rođen obznanjuju Braća svećanim usklikom, ali on ne čuje ništa. On Ćuti, u njemu se slažu obradjene kamene komponente. Nema tona, ali je Razumevanje sveprisutno.

Svaku inicijaciju, nakon prelaska u novi stadijum prati Tišina nutrine Bića. Tamo je Ćovek jedino Sam sa svojim Bogom prožet, u tišini obuzet Spoznajom.

Tišina je simbol najviše duhovne spoznaje, transcendiranja znanja stečenog umom, ali i intuicijom, prevazilaženje Razuma u sticanju Mudrosti, sažimanje subjekta i objekta u jedno nedeljivo, ono koje je Božansko.

Tišina je ključ formule : „Naspram svake ideje, stavi njenu potpunu suprotnost, jer brak njihov je poništenje iluzije“.

„Tisina je najpotentniji jezik, zato što upravo treba da se manifestuje, rodi, da postane“.

Tišina je graničnik govora. Smrt naspram života, ali ona oplodujuća smrt koja je conditio sine qua non novog Života. Tišina je i najavljiivač i odjavljivač života. Iz nje je sve sazdano, kroz nju se sve menja, sve se u Tišinu vraća.

Tišina je Razumevanje.

Istinska Inicijacija rećima ne može da se izrazi,,, ali Tišinom Pustinjaka može.

Tišina omogućava Učeniku da apsorbira energije, znanja, pouke koje mu odašilju, ponekad nesvesno, Majstori. Tišina Učenička mu dozvoljava da otvori svoj Um kako bi primio pouke i u njoj uspeo da shvati, spozna šta one znače.

Tišina je latentna reč. Reč se iz Tišine stvara, ali reč u njoj i nestaje, biva apsorbovana, poslata u večnost, pridodana podacima u Akaša hronici večnosti.

Problem buke ljudskog mozga, misli, uma je konstantan. Mnoge svetske religije, doktrine, u svojoj srži imaju potrebu, cilj, težnju ka kroćenju te bujice, tog cunamija misli koji se odvija svima u glavi. Uхватiti energiju te poplave i kanalisati je Voljno ka Razumevanju, ka utilitarizmu. Iskoristiti energiju i uzdići se na njenim talasima poput surfera koji kroti najviše talase.

Moderni, mundani, život se odvija po sistemu buke. Sve je manje tišine u ljudskom životu, panperpetualni žagor modernog života obavlja skoro svaki sekund naše egzistencije. Sve je manje mesta na koje moderan čovek može da pobjegne da bi pronasao tišinu, bio sam sa sobom, sve manje fizičkih mesta, ali ono jedno najvažnije je uvek prisutno i uvek čoveka prati kroz ceo njegov život samo što ga on skrenut pažnjom na mundane stvari ne primećuje. Čovekova Tišina je u sopstvenoj nutritini, u sebi samom, a tamo je on pravi i potpuni, onakav kakav bi trebao da bude. Tražeći se izvan sebe, čovek se udaljava od mesta na kome je on istinski On. Sunce u svojoj suštini. Tifaret sopstvenog sunca se nalazi u čoveku samome.

Moderni čovek želeći da se ogreje luta, pokušava Sunce što dalje od svoje nutritine da nađe, zaboravljajući da Klica Luči koju svako u sebi ima, jeste To Sunce koje mu je potrebno i za kojim traga celoga života.

Opšte otuđenje čoveka je danak prenaseljenosti, danak digitalizaciji ljudskog bivstvovanja, hiperprodukcije i inflacije sadržaja. Površnost vlada. U prvim redovima borbe za tišinu su oni malobrojni duhovni pregaoci koji pokušavajući Spoznati samog sebe pokušavaju da razviju Božansku Klicu Luči u sebi.

Kada u Meditaciji, buka, topot rojećih Misli pređe u Tišinu, tada se događa Spoznaja. Negacija misli kroz Tišinu je njeno ovaploćenje, Intelktualno prelazi u Gnozu, direktnu iskustvenu spoznaju.

Apsolutna Tišina je Pan, sve. Kao što je u beloj boji skriven ceo spektar, tako je u Tišini skriven ceo govor.

Okultna anatomija svakom prstu ruke dodeljuje određeno značenje, odnosno simbol. Tako je 5 prstiju povezano sa 4 osnovna tvorbena elementa Univerzuma Vatom, Vodom, Vazduhom i Zemljom nad kojima vlada peti element odnosno Duh. Drevni su atribuirali prste na sledeći način, a on je povezan sa rasporedom elemenata upisanih u Pentagram: Malom prstu su dodelili element Vazduha, Domalom Zemlju, Srednji falusni prst je od Vatre, a kažiprst je prst Vode, dok je palac, koji je pokretač i najvažniji prst cele šake pripisan Duhu.

Taj takozvani Neopozibilni palac, koji nije u ravni sa ostalim prstima kod Homo Sapiensa je i u anatomiji prepoznat kao jedan od osnovnih uzročnika razvoja naše vrste i čak veoma zaslužan za razvoj kognitivnih sposobnosti, a ne samo motorno-senzornih. Čovek je uspeo u svojoj evoluciji da ovlada elementima oko sebe zahvaljujući sposobnosti palca da pridržava objekte i da njima vlada baš kao što Duh vlada nad ostala 4 elementa.

Dva su najčešća načina davanja Znaka Tišine u Hermetičkoj tradiciji.

Prvi je onaj Bebe u indigo jajetu, bebe na lotosu, Harpokrat sa prstom na instrumentu govora.

Harpokrat, Egipatsko-Helenizovani oblik drevnog Božanstva Tišine Khema, koji se zove Hoor-Paar-Kraat je predstavljen kao Beba koja sedi na lotosu sa kažiprstom u ustima. Kažiprstu je pripisan elemenat Vode, beba je povezana sa prenatalnom vodom Tišine u kojoj je ceo Univerzum sadržan, Univerzum koji je Sui Generis, samodovoljan, neispoljeni a potpuni potencijal. U prenatalnoj vodi je Velika Majka Razumevanja iz koje Beba u Jajetu prstom objavljuje Tišinu spoznaje u manifestovanom Univerzumu.

Nakon Buke, glasa formacije pri rođenju, tog cepanja tišine koji je manifestacija, dete se smiruje i ponovo instinktivno stavlja prst na (u) usta, ono razume u svom nerazumevanju. Ono je glasno i bučno, pokušava sebe da izrazi neartikulisanim glasovima, još ne smislenim za odrasli svet? A možda ono perfektno razume ono što želi da kaže? Nakon te buke, tog glasnog ispoljavanja čiste energije, odjednom, gotovo nenadano ono stavlja svoje prstiće u usta i bi Tišina. Tišina nekad glasnije govori od svekolikih reci.

Drugi način je kada Tajni majstor, kažiprstom i srednjim prstom dodirne usne, on direktno pokazuje Univerzumu da ga je Tišinom spoznao. Srednji prst simbolizuje Vatra dok kažiprst simbolizuje Vodu. Ova dva elementa se predstavljaju kao

trougao sa vrhom na gore za Vatra, te vrhom na dole za Vodu. Spojeni, prepleteni, ova dva trougla tvore Davidovu Zvezdu, odnosno Solomonov Pečat, drevni simbol Heksagrama odnosno Univerzuma, spoj Muškog i Ženskog, Vatre i Vode, sve suprotnosti u Univerzumu u jednom, posle čega sledi Tišina. Dodirujući svoje usne kao organ govora predstavom svetog Heksagrama, Tajni Majstor poništava govor, odnosno sublimira ga u Tišinu spoznaje Univerzuma. Jer Tišinom, koju je spoznao, Tajni Majstor želi da obavije ono što je spoznao, a to je Sjajni, Izvršni Univerzum.

Tišina kao i Smrt je graničnik, međas svakog ciklusa, trenutak pre rođenja a takođe i zvono smrti, ona najavljuje i odjavljuje. MASONSKA potraga za izgubljenom rečju se obavlja u Tišini. Svaki Brat Majstor nosi svoju Majstorsku reč duboko u sebi, ona je Univerzalna ali i za svakog metafizički različita. Ona se otkriva svakom ponaosob, dugo nakon samog rituala inicijacije, kada se odigra istinska Inicijacija, kvalitativna Promena Bića. Tišina obavija Inicijacijski proces i pečati spoznaju. Ovaj proces je za svakog različit. Ritualom se pokreće proces, ali istinska Inicijacija se obavlja u Duši, Klici Luči, u pravo vreme, kada Nar svake individue sazri.

"Ćutanje je zlatno" možda zvuči kao mnogo puta ponovljena floskula narodne mudrosti, izlzana čestom verbalnom zloupotrebom i još češćim neprimenjivanjem u ljudskoj praksi, ali narodna mudrost skriva i više nego što se na prvi pogled činilo. Alhemičari su u simboličnom smislu pokušavali da sirove metale od kojih je sastavljena svaka individua pretvore u Zlato, odnosno da sebe iz osnovnih materijala transformišu u Zlatnog Čoveka, Savršenog, onog koji je prošao mnoge Inicijacije te isklesao sebe na tom putu. Ćutanje je najviša faza spoznaje, Zlato u Alhemijskom smislu i Ćutanje savršeno Iniciranje Samotnika su korespondentni.

Ako Tišina ne oplodi govor, govor je uzaludan.

Ćutanja Učenika i Tišina Tajnog majstora, su različite Tišine po kvalitetu ali obzirom na maksimu "Kako gore tako dole" prožimajuće u suštini.

Jedna je savetovana a druga iskustvena, Tišina Učenika nije Voljna, Voljna je ona Tajnog Majstora i zato je njegov prst na usni, a Tišina Učenika se ispoljava rukom na grlu, zabranom, onemogućavanjem reči, kaznenim znakom. Svaka nova Inicijacija je penjanje lestvicama, savladivanje napora, uspinjanje na mesto odakle se malo bolje vidi nego na prethodnom. Vazduh je sve svežiji, um brzi, svest budnija.

Reč je manifestacija, stvaranje, instrument misli. Naknadna Tišina je Razumevanje.

Spekulisaću na kraju Rada da Inicijant masonerije u neku ruku prolazi kroz iste 4 faze kao i Sunce u drevnom Khemu. Kao Učenik on je Ra, jutarnje Sunce u svom Usponu, diže se u Spoznaji Samog Sebe, uživa u svojoj novootkrivenoj Snazi. Kao Pomoćnik je kao Ahathoor podnevno Sunce koje obasjava svet, obasjava društvo u kome dela u svojoj Pobedi nad sobom i Lepoti kojom zrači kličući SLAVA RADU.

Kao Majstor on je Tum, Sunce u Zalasku, on je u Spuštanju ka dolini smrti kako bi se preporodio u novi život koji je u Radosti. Nakon toga, usavršavajući se, nadilazeći Majstorski Step, započinjajući novi ciklus Inicijacija u svom tajnovitom Skrovištu on je Khephra u svojoj Tišini, ponoćno zašlo sunce u svom sublimirajućem ciklusu, noćna sublimacija razumevanja. Tišina N.O.X.-a najavljuje ponovnu probuđenu svetlost L.V.X.-a ali u novom ciklusu.

I na kraju završiću umesto uobičajenog "rekao sam". Neka Tišina oplodi govor!

U Or . . . Sremska Mitrovica
Dana 1.XII 6014. G. . . I. . . S. . .
Brat V. . . S. . . / Fr. Benu

<http://www.uvls.org.rs/>

<http://www.rglis.org/>

..У СЛАВУ ВЕЛИКОГ НЕИМАРА СВИХ СВЕТОВА..

Велика Национална Ложа Србије
Слобода - Једнакост - Братство

<http://www.mason.org.rs/>

Grand Orient de France

PUISSANCE SYMBOLIQUE REGULIERE SOUVERAINE

Велики Оријент Француске

СИМБОЛИЧНА РЕГУЛАРНА СУВЕРЕНА ВЛАСТ

<http://www.godf-serbie.org/>

„BALKANSKI MASONI“

<https://www.facebook.com/groups/465644020200935/>

